

Intézményvezetői pályázat

**Működési koncepció és vezetői program
a Dunavarsányi Árpád Fejedelem Általános Iskola
működésének tükrében**

Tartalom	
1. Bevezető	4
2. A Dunavarsányi Árpád Fejedelem Általános Iskola 20 éve	5
3. Az elmúlt öt év értékelése, a kitűzött célok és a gyakorlat összevetése.....	10
3.1. Személyi feltételek.....	10
3.2. Tárgyi feltételek.....	14
3.3. Az intézmény tanulói	16
3.4. A pedagógiai program megvalósulásának, eredményességének vizsgálata.....	18
A tanulás-tanítás eredményei	19
Tehetséggondozás	23
Versenyek	24
3.6. A pedagógiai tevékenység értékelése.....	25
Bázisiskola	25
Ökoiskola.....	26
3.7. A nevelés – Közösségi programok	28
3.8. Pályázatok.....	31
3.9. Az intézmény kapcsolatai	32
A fenntartó.....	32
A város önkormányzata, intézményei, szervezetei	32
Oktatási intézmények	33
Nemzetközi kapcsolatok	34
A szülők	35
3.10. Intézményellenőrzés.....	36
4. Az intézmény vezetésére vonatkozó program	38
4.1. Tárgyi feltételek alakítása.....	40
4.2. Személyi feltételek.....	40
A tantestület	40
Az iskolavezetés	41
4.3. Megőrzendő értékek	41
Iskolánk gyermekközpontúsága	41
Iskolánk nyitott, demokratikus légköre	42
ENGRAM.....	42
A nevelés középpontba helyezése.....	43
Problémaérzékenység, rugalmasság.....	44

Tagozatok	44
Hagyományok.....	45
4.4. Új feladatok, kihívások	46
Tanulási környezet	46
A tanulói eredmények javítása, a lemorzsolódás veszélyének kitett tanulók számának csökkentése	47
Tanulás mestersége	49
A tanári munka, ezen belül is az osztályfőnöki munka, hatékonyságának növelése	51
5. Összegzés	52
Hivatkozások	54
Mellékletek	55

1. Bevezető

*„Múltam tehát emlékekben gazdag, jelenem pedig erőpróbákban, kalandokban
és vidámságban bővelkedik, hiszen napjaimat a jövővel tölthetem.
Tanár vagyok... És mindennap hálát adok Istennek ezért.”
John W. Schlatter*

Csaknem két évtizede voltam már a pályán, amikor a pedagógiai és vezetői gyakorlatom során szerzett ismeretek és tapasztalatok birtokában kialakultak bennem a jó iskoláról vallott nézeteim, megszilárdult az értékrendem, s megfogalmaztam azt az iskola-koncepciót, amelynek megvalósítására a pályázat elnyerése után a Dunavarsányi Árpád Fejedelem Általános Iskola igazgatójává való kinevezéssel lehetőséget kaptam. Mindennek immáron húsz éve. Ötödik alkalommal állok a megmérettetés kapujában.

Kezdetben, a vezetőváltás idején helyzetelemzéseket, felméréseket végeztünk az iskola társadalmi környezetében és az iskolán belül, értékeltük a pedagógiai munka hatékonyságát, továbbvihető gyakorlatát, kijelöltük a fejlesztés feladatait.

Számos megbeszélésen kristályosodott ki az iskola filozófiai alapja, az az emberkép és nevelési célrendszer, amelyet a testület konszenzussal elfogadott, s azóta is orientálja a nevelési törekvéseinket. Elvi egységre jutottunk a Pedagógiai programban rögzítendő célok, alapfeladatok tekintetében. Kidolgozásra került az iskola tevékenységi és értékelési rendszere, s a legoptimálisabbnak ítélt vezetési szerkezet illetve szervezeti működés. A húsz év alatt – természetesen – sok változás, változtatás volt szükség-szerű. Ennek felismerése a szándék megérlelődése és útjának kimunkálása nem volt mindig zökkenőmentes. Az iskola modernizációja komoly erőfeszítést kíván/kívánt a tantestülettől, de ugyanakkor lehetővé teszi/tette a szakmai képességek fejlesztését, új beállítódások kialakulását, a jövő formálására alkalmasabb pedagógiai kultúra elsajátítását.

Úgy gondolom, hogy az elért eredményeim, a kollégákkal kialakult emberi és munkakapcsolataim indították arra a tantestületet, hogy öt évvel ezelőtt negyedik alkalommal is vállalják programomat, mellém álljanak az intézményvezető-választás során.

Most, a hátrahagyott évek feladataival megbirkózva, tapasztalataival gazdagodva, abban a reményben pályázom újra, hogy az elmúlt két évtized eredményes volt, sikerült demokratikus légkörű, gyermekközpontú, humanizált, komfortos iskolát teremtenem munkatársaim segítségével.

A mögöttem álló évek munkájának eredményeit és tanulságait számba véve úgy érzem, hogy az intézmény előtt álló feladatok elvégzéséhez elegendő erővel, a felmerülő problémák megoldásához kellő elhivatottsággal, bizakodással és akarattal rendelkezem.

2. A Dunavarsányi Árpád Fejedelem Általános Iskola 20 éve

*„Minden gondolatunk, minden tervünk azt célozza: hogy lehetne benneteket vidámabbá, életrevalóbbá, műveltebbé, derekabbá tenni.”
Karácsony Sándor*

A város és az iskolánk életét nagymértékben befolyásolja a főváros közelsége. Az elmúlt években rohamosan fejlődött a település, folyamatosan nő a lakosságszám, ezzel együtt az iskola tanulólétszáma is. Jelenleg 736 diák jár intézményünkbe, amely nyolc évfolyamos általános iskola. Az alapfeladatokon túl feladatai között szerepel a német nemzetiségi nyelvoktatás, az edzés elvű testi nevelés-oktatás, az integrált oktatás, valamint a gyógypedagógiai tagozaton a tanulásban illetve értelmileg akadályozott gyermekek nevelés-oktatása.

Vállalt céljaink és feladataink megvalósulásának záloga az az egységes és működőképes nevelési rendszer, amelyet magunk alakítottunk, formáltunk a helyi igényeknek és lehetőségeknek a figyelembevételével, az a pedagógiai gyakorlat, amelyeket a társadalmi környezet ismer és elfogad.

Munkatársaimmal hittel valljuk, hogy a nevelés alapvető színtere a család, az iskola nem csorbíthatja a szülők jogait és nem vállalhatja át kötelezettségeit. Kötelessége azonban a maga eszközeivel segíteni a nevelést, felismerni a családi nevelési hiányosságából adódó hátrányokat, s csökkenteni azokat. E téren az utóbbi időben személyi feltételeink is kedvezőbbek, hiszen iskolapszichológus és szociális segítő is támogatja munkánkat.

Intézményünkben több mint négy évtizede működik **gyógypedagógiai tagozat**, ahol a nevelés-oktatás összevont tanulócsoportban folyik, melynek összetételét mindenkor az éves aktuális létszámok és az egyéni fejlesztési-nevelési szempontok határozzák meg. A tagozat célkitűzései között első helyen szerepel a tanulásban akadályozott tanulók képességfejlesztése, a rehabilitáció, a rehabilitáció, az általános műveltség megalapozása, a társadalmi életben való helytállás, az öngondoskodás, az esélyegyenlőség elősegítése.

Az itt dolgozó gyógypedagógus kollégák hatására az évek alatt egyre fogékonyabbá vált a többségi tagozaton dolgozó közösség a sajátos nevelési igényű gyermekek iránt. A kezdetektől folyamatos a törekvésünk, hogy minden tanuló megkapja az egyéni fejlődéséhez szükséges támogatást iskolánkban. Alapvető, nagyon fontos célunk, és feladatunk minden egyes gyermek nevelési szükségleteinek megteremtése. Az iskolában tehát az SNI gyermekek elkülönített és **integrált nevelése** egyaránt gyakorlat. Az elkülönített csoportok lokálisan nem különülnek el, sőt az integráció lehetőségét magában hordozza a működés és a program, hiszen közös iskolai tevékenységeket, projekteket, szabadidős foglalkozásokat szervezünk a gyermekeknek. Ugyanakkor az integrált nevelésben élünk a differenciált csoportok (idegen nyelv, matematika, magyar nyelv és irodalom, testnevelés és sport) kialakításának lehetőségével. Ebben a mátrixban kapnak nagyon fontos szerepet a fejlesztő pedagógusok, a pedagógiai – gyógypedagógiai asszisztensek: a speciális nevelési szükségletű tanulók, a tanulási problémákkal, a magatartási zavarral küzdő gyermekek fejlesztésében megsegítésében, támogatásában.

1. táblázat. A kiemelt figyelmet igénylő tanulók létszámadatai az elmúlt öt tanévben (forrás: KIR-STAT)

Tanév	Gyógypedagógiai tagozaton tanulók száma	Integráltan oktatott SNI tanulók száma	BTM nehézséggel küzdő tanulók száma
2020-21	24	22	51
2019-20	27	24	78
2018-19	26	26	84
2017-18	25	25	69
2016-17	21	21	80

Mindennapi gyakorlatunkban jelentős szerepet kap a hátránykompenzáció. Rendkívül fontosnak tartjuk, azt hogy megfelelően tudjuk segíteni a rászoruló tanulók sikeres iskolai pályafutását. De legalább ilyen fontos, hogy a kivételes képességű gyermekek megkapják azokat a lehetőségeket, amelyek szükségesek, hogy tudásuk, képességük megfelelően fejlődjön. Ez elmúlt tanévek során a MaTalent4 matematikai tehetségazonosító online mérésben vettek rész negyedikes tanulóink. A kiválasztott, kiemelkedően teljesítő gyermekek 23-23%-a átütő- illetve kiemelkedő tehetségre utaló eredményt ért el, 54%-a pedig tehetségígéret, azaz potenciális tehetség. A mindennapokban a megfigyelések és egyéb méréseink alapján azt láttuk, hogy az osztálylétszám 5-6 %-át tették ki azok a gyermekek, akik kiemelkedők voltak valamely képességterületen. Tevékenységünkben kiemelt fontosságúnak tartjuk a tanulók képességeinek alapos feltérképezését, megismerését és az egyéni képességekhez igazodó fejlesztését.

Működésünk során képesek vagyunk megteremteni a sokszínű, hatékony iskolai környezetet, hogy tanulóink fejlődhessenek, hogy a képességük kibontakozzon, a tanórai és a tanórán kívüli tevékenységek egységes rendszerében.

A kisváros egyetlen általános iskolája vagyunk. A társadalom részéről mindig komoly elvárás volt, hogy minden pedagógiai „kérdésre” megfelelő válaszokat tudjunk adni. 2002-ben a pedagógiai program és a helyi tanterv átdolgozásával sikerült kialakítanunk, azt az iskolakoncepciót, azt az eljárásrendet, amely segítségével megfelelő válaszokat tudunk adni, s egyszersmind egyedivé teszi bennünket. Továbbá lehetőséget ad arra, hogy a korszerű pedagógiai eljárásokat, folyamatokat saját képünkre formáljuk, a helyi társadalmi környezetbe illesztve, adaptívan alkalmazzuk.

A munkánk során legátfogóbb pedagógiai feladatnak a tanórai és a szabadidős tevékenységek integrációját, a kötelező és a szabadon választott tevékenységek, a szellemi, fizikai és erkölcsi fejlődés összehangoltságát tartjuk. Ennek érdekében vállalunk fel sok, kötelezőn túli feladatot is, az iskolán belül és az iskola falain túl.

Iskolánkban sokszínű nyelvoktatás folyik. Egyrészt tizennyolc éve bevezettük a hagyományos német nemzetiségi nyelvoktatást. A tanítás nyelve a magyar nyelv, a nemzetiségi nyelv és irodalom tantárgy pedig első osztálytól felmenő rendszerben szerepel tanrendünkben, a hatályos törvényi keretek által meghatározott óraszámában. Tanulóink heti öt órában tanulják a német nyelvet, első osztálytól.

2. táblázat. A német nemzetiségi oktatás létszámadatai az elmúlt öt tanévben (forrás: KIR-STAT)

Tanév	Német nemzetiségi nyelvet tanulók létszáma
2020-21	291
2019-20	279
2018-19	259
2017-18	261
2016-17	253

Másrészt angol nyelvet tanul az intézményben minden diák harmadik évfolyamtól. E mellett negyedik évfolyamtól a nemzetiségi oktatásban résztvevő tanulók is el kezdik tanulni az angolt, második idegen nyelvként. Az angol nyelv tanulása az iskolai közösség számára az Erasmus+KA2 projektekkel különösen felértékelődött, hiszen a programok munkanyelve angol.

Harmadrészt fakultatív módon japán nyelvet is tanítunk. Egy kiváló kollégánknak köszönhetően 2003 szeptemberében megalakult a **japán szakkör**. Rendkívüli mondható a kezdeményezés: vállalkozni egy távoli ország, ritka nyelvének megtanítására. Szerencsére nem maradtunk elszigeteltek. Az országban egyre több külföldi nagyüzem és gyár létesült, közöttük jelentősek a japán beruházások. Ma már azt gondoljuk, hogy törvényszerű volt, hogy városunkba egy japán cég települt be. Az IBIDEN Hungary jóvoltából Japánnak, ennek a távol-keleti országnak szellemisége, kultúrája időről-időre vendégeskedik nálunk.

Ez a nyelvi sokszínűség számtalan nyelvórárt, számtalan ellátandó feladatot jelent a mindennapokban. Ez az elmúlt években nem volt mindig zökkenőmentes, volt, hogy szaktanár hiánnyal küzdöttünk.

2002-ben a testi nevelés program elindítását motiválta a - környéken egyedülálló - tornacsarnok adta lehetőség, a szülők igénye s a gyerekek sportszeretete, mozgás iránti vágya. A testi nevelés mindig kiemelt figyelmet kapott az elmúlt években. Hat évvel ezelőtt felmenő rendszerben vezettük be az Edzéselvű testnevelés helyi tantervét. A célunk az volt, hogy hatékonyabb, differenciáltabb, adaptív nevelés-oktatás valósuljon meg és ezzel együtt új specifikációként helyet kapjon a helyi tantervben a kajak-kenu sportág. A felső tagozaton pedig a testi és lelki egészségre nevelés még kiegészült a Bejárható Magyarország ökoturisztikai programmal, mely egy keresttantervi tartalommal bíró tantervi elem, több tantárgy fejlesztési céljaiban és ismeretanyagában helyet kap, de a testi nevelésben jól meghatározott módon ölt testet.

2015-16-os tanévben vezettük be a Sakkpalota képességfejlesztő oktatási programot. A program a sakkot, mint az oktatás eszközt hozza be az iskolákba. „A sakk szabályrendszere kerül be a nevelés-oktatás folyamatába az első négy évfolyamon. Intézményünkben e tanévtől már minden alsó tagozatos osztályban jelen van a Sakkpalota-program, olyan módszertanieszközt adva a kezünkbe, amellyel minden gyermek számára könnyebbé, színesebbé tehetjük a tanulás folyamatát a gondolkodás- és kreativitásfejlesztés által.” (Ézsiás Erika, Dunavarsányi Napló 2021. március)

Tanulás mestersége választható tantárgy az bevezetését húsz évvel ezelőtt az a felismerés tette szükségessé, hogy a valamennyi tantárgy tanulását átható képességfejlesztés mellett szükség van egy olyan stúdiumra is, amely programszerűen foglalkozik a tanulási szükségletek felismerésével, a tanulási technikák tudatos gyakorlásával, az eszközjellegű kompetenciák fejlesztésével. Elsődleges feladat volt a helyi tantervben helyet találni a tanulásmódszertan tanításának. Így került bevezetésre a tanulás mestersége tantárgy az ötödik és hatodik évfolyamon.

Úgy ítélem meg, hogy az intézmény tanórán kívüli (szabadidős) tevékenysége olyan egyedi érték, amely az évek alatt az iskolaválasztást befolyásoló tényezővé vált a szülők körében. A korszerű tudásanyag átadásával, a változatos tanórán kívüli tevékenységrendszerrel biztosítjuk a humanista emberképnek megfelelő személyiségfejlesztést és közösségformálást. Célunk az, hogy intézményünk, mint élettér, a tanulók cselekvő részvételével biztosítsa az értelmi, a testi, a lelki, a jellembeli és szociális fejlődést. Programunk átfogja a teljes iskolai életet, s nemcsak a tanórákon épít a tanulók aktivitására, hanem a sokoldalú fejlesztés érdekében szervezett tanórán kívüli tevékenységek, programok során is. A tanulók a fejlesztési célokhoz kapcsolódó tevékenységek számos alternatívája közül választhatnak érdeklődésük, az egyes életkori szakaszok legfontosabb funkcióinak megfelelően.

3. Az elmúlt öt év értékelése, a kitűzött célok és a gyakorlat összevetése

Öt évvel ezelőtt alapvetően hármass pilléren nyugvó megerősítést tartottam szükségesnek a tanórai és tanórán kívüli, a kötelező és szabadon választott foglalkozások szervezésében: A **stratégiai játékok tanítását, a művészeti nevelés erősítését és a sport fejlesztési lehetőségeinek megteremtését, megerősítését.** Ezen kívül deklarált célom volt az egyéni képességekhez igazodó oktató-nevelő munka színvonalának erősítése, kiemelve a **tudatos tehetséggondozás megszilárdítását az intézményben.**

3.1. Személyi feltételek

A célok eléréséhez a tervek megvalósításához a pedagógiai munka színvonalának emelésén át vezetett az út. A színvonalas munka záloga pedig a pedagógusok önfejlődése-fejlődése, mely egyrészt a továbbtanulásokban, önképzésekben, másrészt a partneriskolák pedagógusközösségeiben vagy saját intézményi szakmai műhelyekben folyó tudásátadásban valósult meg.

Az oktatás, nevelés minőségére ható tényezők között meghatározó szerepe van a pedagógusnak. Hiszen csak akkor mondhatja, hogy a hivatását gyakorolja, ha képes a korszerű és változó kognitív tudástartalmak, képességek és szociális szerepek folyamatos tanulására, azoknak a saját gyakorlatával való összevetésére. Ezért az utóbbi

években szükségessé vált számos olyan új tudásterületet elsajátítanunk, amely az iskolarendszerű képzésben nem szerepelt vagy már elavult. A folyamatos önfejlesztéssel készen kell állnunk, hogy az iskolai tanítás során képesek legyünk figyelembe venni korunk kultúráját (Gyarmathy 2012.).

3. táblázat. Az elmúlt öt tanév során a pedagógusok által szerzett további végzettségek (Forrás: KIR-STAT)

Végzettség	Pedagógusok száma	Év
Okleveles középiskolai angol nyelv és kultúra tanára	1	2021
Okleveles képzőművész-tanár, doktori fokozat	1	2020
Okleveles történelemtanár	1	2020
Okleveles pedagógiatanár	1	2020
Okleveles középiskolai történelemtanár és állampolgári ismeretek tanára	1	2020
Szakvizsgázott pedagógus gyógytestnevelés területen	1	2018
Szakvizsgázott pedagógus rekreációs és gyógyúszás szakterületen	1	2018
Szakvizsgázott pedagógus gyakorlatvezető mentortanári szakterületen	1	2017
Német nyelv és irodalom szakos tanár	1	2016

4. táblázat Az elmúlt öt tanév során a pedagógusok által elvégzett továbbképzések (Forrás: KIR-STAT)

Továbbképzés	Pedagógusok száma	Év
A KAP pedagógiai rendszerének gyakorlati elsajátítása – A KAP alapelvei, pedagógiai modellje	56	2020
Differenciált fejlesztés heterogén tanulócsoportban (DFHT) tanítási-tanulási stratégia	56	2020
A KAP pedagógiai rendszerének gyakorlati elsajátítása – Digitális alapú alprogram	45	2020
A KAP pedagógiai rendszerének gyakorlati elsajátítása – Logika-alapú alprogram	8	2020
A KAP pedagógiai rendszerének gyakorlati elsajátítása – Eletgyakorlat alapú alprogram	26	2020
A KAP pedagógiai rendszerének gyakorlati elsajátítása – Művészet alapú alprogram	19	2020
A KAP pedagógiai rendszerének gyakorlati elsajátítása – Testmozgásalapú alprogram	10	2020
Pedagógiai program elkészítése, bevezetése, módosítása	1	2020
Az interaktív panel alkalmazása a tanulás-tanítás folyamatában	1	2020
Válj digitális pedagógussá MOST	1	2020
Tehetségfejlesztő sakk, mint oktatási eszköz	11	2020, 2019, 2017
Játékra fel! A játék alkalmazása az oktatásban és nevelésben	2	2019
Bűnmegelőzés az iskolában, kompetenciafejlesztő módszertani továbbképzés	1	2019
A "boldogságórák" elméletének és módszertanának elsajátítása	2	2019

Továbbképzés	Pedagógusok száma	Év
Viselkedéskorrekciós lehetőségek az iskolában	1	2019
"Ahol a csodák kezdődnek" A szociális kompetenciák fejlesztése az élménypedagógia módszerével	1	2019
Szolidaritás és áldozatai	1	2019
Nyelvi szóbeliztető tanár-továbbképzés	1	2019
Izgalmas témák a németórán	1	2019
Sarasvati Gyermekjogaoktató-képzés	1	2018
Számítógép alkalmazási lehetőségei a tanítás-tanulás folyamatában I.	4	2018
Pénzügyek a hétköznapokban - a gazdasági, pénzügyi ismeretek tanítási lehetőségei az általános iskola felső tagozatán	2	2018
Az iskolai motiváció elmélete és gyakorlata	1	2018
Mentálhigiénés Alapképzés Pedagógusoknak (MAP)	1	2018
A pályorientációs tevékenység szerepe, feladatai - érzékenyítő, szemléletformáló pedagógus-továbbképzés	1	2018
Felkészítés a köznevelési regisztrációs és tanulmányi alrendszer (KRÉTA) pedagógus modul	45	2018, 2016
Autizmussal élő gyerekek, tanulók intenzív nevelésének-oktatásának alapjai	1	2017
Alkotó-fejlesztő meseterápia	1	2017
Klasszikus és kortárs mesék alkalmazása az alkotó-fejlesztő meseterápiában	1	2017
Német nemzetiségi gyermektáncoktatói T02-modul	1	2017
A könyvtárpedagógia modern módszertana	1	2016
"A tehetségekért-felkészítés a felismeréstől a komplex fejlesztési lehetőségekig"	20	2016
Tanulói tevékenységek támogatása interaktív IKT eszközökkel	1	2016
Módszertani Képzés Japánnyelv-oktatók Számára (Japánban)	1	2016

E mellett minden tanévben tréningeket, helyi továbbképzéseket, nevelési értekezleteket szerveztünk, melyek során a kitzűzött célok és a napi gyakorlat összevetése, a pedagógiai program megvalósulásának, eredményességének vizsgálata, az oktató-nevelő tevékenység értékelése, a tanulói eredmények folyamatos és sokoldalú elemzése mellett kiemelt téma volt több alkalommal a tehetségazonosítás, tehetséggondozás. A tehetséggondozás témájában kihelyezett szakmai napot tartottunk a Móri Radnóti Miklós Általános Iskolában, mely kiváló akkreditációjú Tehetségpont. Ezen kívül nálunk is tartottak előadást a móri intézmény tehetséggondozó tanárai.

5. táblázat. Pedagógus és nevelő-oktató munkát segítő munkakörök álláshelyeinek száma az elmúlt öt tanévben (Forrás: KIR-STAT)

Tanév	Pedagógusok	Nevelő és oktató munkát segítő	Ügyviteli dolgozók
2020-21	62	8	2
2019-20	62	8	2
2018-19	60	6	2
2017-18	59	6	2
2016-17	53	5	2

Tantestületünkben az elmúlt években jelentősebb a fluktuáció. A nyugállományba vonuló, illetve gyermekvállalás miatt átmenetileg távol maradó kollégáinkon kívül az elmúlt öt évben tizenketten távoztak az iskolából. A közösség jelentős változáson ment át: Míg öt évvel ezelőtt a pedagógusközösség 66 %-a tíz vagy annál több éve volt tagja a tantestületnek, ez mára jelentősen megváltozott. Jelenleg a közösség 48%-a tanít több mint tíz éve intézményünkben. E mellett majdnem ilyen jelentős azoknak a kollégáknak az aránya akik kevesebb, mint öt éve vannak közöttünk. A húsz év alatt jelentősen átalakult a tantestület összetétele. Ezért komoly feladat az egyenletes, folyamatos fejlődés biztosítása. A pedagógus közösséget közös akarat és szándék, elvi pedagógiai egység, egyöntetűen magas szakmai felkészültség, kell, hogy jellemezze. Ez teszi képessé a dokumentumokban megfogalmazott célok megbízható és egyre magasabb szintű teljesítésére.

A tantestület tagjainak többségére jellemző az elismerésre méltó szakmai felkészültség, a megújulásra való képesség, az önmagukkal, kollégáikkal és tanítványaikkal szembeni igényesség. Mindenki nélkülözhetetlen a maga területén, valamennyi munkaközösség, évfolyamközösség egyformán fontos munkát végez. Az egész napos nevelés bármely területén végzett munkának, valamennyi tantárgy tanításának, a sportnak, a művészeteknek megvan a maga pótolhatatlan helye a tanítás-tanulás folyamatában.

A tantestület adaptív viszonyulásának erősítése érdekében tudatosan törekszem a humán erőforrás, a szakmai bázis erősítésére, fejlesztésére, a pályakezdő - vagy új - kollégák mentorálására. Iskolánkban a pedagógusok jelentős többsége rendelkezik azokkal az ismeretekkel, melyekkel kezelni tudja a tanítás során felmerülő problémákat,

képes alternatív megoldásokra, saját viselkedése hatásainak elemzésére, tudja indokolni saját álláspontját, mer vitatkozni, érvelni. Kollégáim képesek az utóbbi években szükségessé vált számos olyan új tudásterület elsajátítására, amely az iskolarendszerű képzésben nem szerepelt vagy már elavult.

Az elmúlt tanévekben sokszor küzdöttünk szakemberhiánnyal. Sok fiatal kollégánk gyermekvállalás miatt volt/van távol, az ő helyettesítésüket néhány területen nagyon nehéz megoldani. Kiemelt jelentőségű a gyógypedagógiai tagozat és a nemzetiségi nyelvoktatás. Évek óta szükség van óraadó tanárok alkalmazására és a nyugdíjas kollégák továbbfoglalkoztatására is. Vannak átmeneti időszakok, amikor csak a belső helyettesítéssel tudjuk ellátni a feladatokat. Időnként egyszerűen lehetetlen az egyenletes munkaterhelést megvalósítani.

A 2007–08-as tanéven alapítottuk az Év pedagógusa díjat, melynek átadására a tanévzárásakor kerül sor. Városi szintű elismerésben, a képviselő-testület által alapított, közszolgálati díjban az évek során több munkatársam részesült. Iskolánkban dolgozó munkatársaink megbecsülésnek örvendenek a városban. A Tankerületi Központ elismerésében is számos kollégám részesült. Ezeknek az elismeréseknek, kitüntetéseknek rangja van a pedagógusok között.

3.2. Tárgyi feltételek

Az intézmény négy telephelyen működik. Az elmúlt évek komoly önkormányzati beruházása volt az Árpád utcai épületre történő napkollektorok telepítése.

Az épületekben néhány esetben történt átalakítás, felújítás: A főépület aktív táblával felszerelt tanterme teljes felújításra került: falfestés, álmennyezet, burkolatcsere. Ezen kívül az önkormányzat által felajánlott, egykori szolgálati lakásból kialakításra került egy fejlesztőszoba hozzá tartozó szociális helyiségekkel. Ezzel egyidőben a főépületben működő könyvtárunkat – ideiglenesen – megszüntettük, helyére osztálytermet alakítottunk ki. Erre a lépésre a tanulócsoportok növekedő száma miatt kényszerültünk. Sajnos folyamatos helyhiánnyal küzdünk, ennek következménye, hogy a könyvtárat még mindig nem sikerült újra kialakítanunk.

Míg mára az alsó tagozatos épületek korszerű működtetést tesznek lehetővé és esztétikai szempontból többnyire igényesnek mondhatóak, addig a főépületre – különösen az „öreg szárnyra” - ugyanez nem mondható el.

A nyári szünetek alatt sokszor kaptunk segítséget öntevékeny csoportoktól. A felújításra szoruló tantermeket a szülők, pedagógusok, támogatók társadalmi munkában kifestették, a megrongálódott burkolatokat felújították. A digitális oktatás ideje alatt az iskola gondnokai a karbantartások mellett a mosdókat, tantermeket, egyes folyosórészeket, közösségi tereket meszelték ki.

A tantermeken, szaktantermeken kívül rendelkezünk egy nagy tornacsarnokkal, mely három részre osztható. Itt található egy táncterem is, mely a néptáncoktatás mellett a fejlesztő- és drámafoglalkozásokra is alkalmas tér. A helyhiány miatt újabban ezt a termet is hasznosítanunk kell a csoportok tanítási óráira.

Az iskolapszichológus két tanéven át dolgozott megfelelő helyiség nélkül. A jelenlegi tanév elején a testnevelők tanári szobáját bocsátottuk a rendelkezésére, hogy elfogadható körülmények között tudja végezni a munkáját.

Az épületek külső környezete sportolásra, játékra, pihenésre alkalmas kulturált terek. Ezen kívül rendelkezünk atlétikakerttel és tankerttel is. Ez utóbbi az elmúlt évek fejlesztése intézményünkben, amely az Ökoiskolai programok mellett az integrált nevelés tartalmi megújulását is segíti. A közelmúltban a főépület bejáratánál új térburkolat került megépítésre, ezzel megszűnt az esővíz elvezetésének problémája.

Évről-évre mindig került pénz a berendezési tárgyak cseréjére, bővítésére. Így kaptunk négy osztálynyi tanulói széket és asztalt, valamint tanári bútorokat. A fenntartó és a támogatók jóvoltából jó állapotú használt bútorokra is szert tettünk: kárpitozott tanári székekre és irodabútorokra.

Emberi Erőforrások Minisztériuma Sportért Felelős Államtitkársága *Nemzeti Sportfejlesztés* koncepció részeként 2015 januárjában elindította „**A Sport Legyen a Tied!**” programot. A Magyar Diáksport Szövetség koordinálásával 2016 decemberében kaptunk iskolánk két eszközt: egy kajak-kenu és egy sárkányhajó ergométert.

Öt évvel ezelőtt a városi költségvetés terhére a tankert kialakítására alkalmassá vált az Elemi iskola megnövekedett területű udvara. Elsőként az önkéntes segítők alapítványa és az IBIDEN munkát és pénzt áldozott arra, hogy kert formálódjék a területen. Jó néhány növény (hagymás virágok, cserjék) beültetésével és ágyások kialakításával élővé vált a tankertünk.

Az informatikai eszközök folyamatos cseréje, számítástechnikai eszközpark bővítése, fejlesztése, oktatási és tanügyigazgatási szempontból, fontos feladata egy közoktatási intézménynek. A digitális eszközök terén erőteljes fejlődés indult el iskolánkban. Komoly igény az e területen történő fejlesztés a továbbiakban is, hiszen napról-napra több kolléga látja meg a lehetőséget az IKT eszközök alkalmazásában, a kompetenciák fejlesztésében. Ez különösen napjainkban, a digitális oktatásban, létkérdés lett.

Az intézményben öt tanterem kivételével mindenhol van digitális oktatásra alkalmas eszköz.

6. táblázat. Technikai eszközök számának alakulása az elmúlt öt tanévben (Forrás: KIR-STAT)

Technikai eszközök	2016-17	2017-18	2018-19	2019-20	2020-21
Számítógépek	26	26	23	23	21
Hordozható számítógépek	8	8	30	30	30
Nyomtatók száma	3	3	3	3	7
Videomagnó	3	-	-	-	-
Videokamera	1	1	1	1	1
Fénymásoló	7	7	7	7	3
Projektor	6	6	24	25	29
Aktív tábla	7	7	7	7	7
Tablet	-	12	34	34	38

3.3. Az intézmény tanulói

A beiskolázási körzetünkben a lakosság mind műveltségi, mind szociokulturális szempontból változó összetételű. Ebből adódóan sokszínűség jellemzi az iskola gyermekközösségét is. A sokszínűségnek egyik előnye, hogy a tanulók megtanulják elfogadni egymást, megismerni és tolerálni a másságot. A változatos tanulói összetétel

széles skálán határozza meg az iskola tevékenységét. Egyszerre és egyforma súlyú feladatként jelentkeznek az esélyegyenlőség biztosítására való törekvés, a hátránnyal induló tanulók felzárkóztatása és a tehetséges, jó képességű tanulók fejlesztése.

Általános iskolát a szülők választják a gyermekeiknek, legtöbbször egyéni szempontok alapján. A szülők jelentős hányada először a lakóhely szerint legközelebbi iskolát nézi meg, hiszen egy kicsi gyermek számára az utazás nagy fáradság. Azok, akik tudatosabban választanak, az iskola honlapján elérhető pedagógiai programot is megnézik, vagy élnek az általunk felajánlott lehetőségekkel. Rendszeresen tartunk beiskolázást segítő programokat: a „Suli-vár” és a „Nyitott kapuk” foglalkozásokon pedig a gyermekek illetve a gyermekek és a szülők együtt ismerkedhetnek az iskolával.

7. táblázat. Az iskola első évfolyamára felvett gyermekek száma az utolsó öt tanévben

Tanév	Első osztályba beíratott tanulók száma		
	Összesen	Körzetbe tartozó tanulók	Körzeten kívülről érkező tanulók
2020-21	92	81	11
2019-20	90	79	11
2018-19	87	77	10
2017-18	105	91	14
2016-17	81	75	6

A tanulócsoportok, tanulólétszámok alakulásából jól látható, hogy iskolánk a településen és környéken élő családok körében kedvező megítélésű. Minden évben jelentkeznek hozzánk körzeten kívüli tanulók is, amennyiben van szabad férőhely, a jogszabályi előírásokat szem előtt tartva, felvesszük ezeket a tanulókat.

8. táblázat. A Dunavarsányi Árpád Fejedelem Általános Iskola statisztikai létszámadatai az elmúlt öt tanévben (forrás: KIR-STAT)

Tanév	Tanulólétszám			
	Az iskola tanulóinak összlétszáma	Gyógypedagógiai ta- gozat létszáma	Tanuló- csoportok száma	Átlag lét- szám
2020-21	736	24	32	25
2019-20	745	27	31	26
2018-19	738	26	30	26
2017-18	735	25	30	26
2016-17	707	21	29	26

3.4. A pedagógiai program megvalósulásának, eredményességének vizsgálata

„Gazdagok azok, akiknek kérdéseik vannak, s a legszegényebbnél szegényebbek, kiknek csak válaszaik.” Bolyai János

A program, a tervek a célkitűzések és az azokból eredő vállalt feladatok ellenőrzése, összevetése a gyakorlattal folyamatos feladat.

Az egyik fő tevékenységünk a tanítás-tanulás folyamatának ellenőrzése, értékelése során szerzett tapasztalatok a következő megállapításokban összegezhetők: A pedagógus munkája egyértelműen hatékonyabb, hogyha a tanulás fogalmát újragondolja és az aktív és produktív iskolai tanulást helyezi előtérbe, ezáltal feloldódik a tanítás-tanulás egyoldalúsága (pl.: verbalizmus). Ha új eljárások, módszerek alkalmazásával a problémamegoldást, a felfedezéssel tanulókat integrálja a tanítás-tanulás folyamatába, ezzel együtt - a beszéd és gondolkodás fejlődése szempontjából fontos - valóságos kommunikációs helyzeteket teremt az órán. Ugyanakkor az értelmes tanulás fontos része az emlékezés, ezért nem szorulhatnak háttérbe az emlékezetfejlesztés mechanikus módszerei. Ez ma egy nagy dilemma a munkacsoportokban. Valójában szinte alig-alig lehet példát találni erre a gyakorlatban.

A mindennapi munkánkban központi szerepet tölt be a motiváció, az érdeklődés és a tanulásban való kitartás. A tanulókat megfelelő módon motiválni, az egyik legnagyobb kihívás a munkák során.

Fontos szem előtt tartani, amivel egyébként nap mint nap szembesülünk, hogy a verbális tanulásban az eredmény nem csak a tanuló intelligenciájától függ, hanem a tanítás minőségétől is. A tanulás megszervezése szempontjából lényeges a tanulók előzetes tudásának ismerete és figyelembevétele. A tanuláshoz szükséges idő, a tanulás egyéni jellege miatt egyénileg és differenciáltan mérlegelendő. Az aktív tanulás attól függ, hogy milyen mértékben van lehetőség a differenciálás megvalósítására. A tanulási eredmények visszacsatolása és állandó megerősítése fontos szerepet játszik a tanulás megszervezésében és különösen a szabályozásban és értékelésben.

Kollégáimmal valljuk, hogy minden tanulót megillet a jog, hogy optimális fejlődése érdekében az iskolától megkaphassa az ehhez szükséges maximális lehetőségeket. Ez azt jelenti, hogy valamennyi diákunkat hozzá kell segítenünk a sikeres továbbtanuláshoz, az ottani eredményes helytálláshoz. Matematikából és magyarból nincs szakemberhiány az iskolában, s nagy érték, hogy ezen a két területen alacsony a fluktuáció. Ez egy fontos tény, ami befolyásolja a diákok eredményeit. A kollégák folyamatosan képzik magukat, mely szintén pozitív hatással van a hátrányos helyzetű diákok teljesítményére. Az őszi folyamán a tantestült szinte egyemberként vett részt a KAP továbbképzésen. Iskolánkban nagy szerepet kap a tanórákon az egyéni, differenciált foglalkozás, hiszen mindig vannak egy-egy területen gyengén, vagy éppen nagyon magas szinten teljesíteni képes gyerekek. Ezen kívül évről-évre folyamatosan biztosítjuk az összes alapozó tárgyból a kiscsoportos felzárkóztatásokat. Ezzel a lehetőséggel azonban – különösen a felső tagozaton – a tanulók nagyon kis százaléka él. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal való foglalkozást fontos feladatként kezeljük. A hátránykompenzálás kiemelt feladat iskolánkban.

A tanulás-tanítás eredményei

Osztályaink képességek szempontjából heterogének. Azt, hogy mennyire vagyunk képesek a diákok teljesítményét fejleszteni, felkészültségünkön túl, nagyban befolyásolja az iskolába járó diákok összetétele, a diákok képessége, szociokulturális háttere, a mintául szolgáló családi és társadalmi közeg. Ebből a szempontból iskolánkra jellemző az agglomerációs települések intézményeinek sajátosságai. A családok igényessége, az iskoláztatásról, a tudásról alkotott nézetei; a tanulók motiváltsága, képessége nagyon színes képet mutat.

9. táblázat. Az adott tanévben évfolyamismétlő tanulók száma. (Forrás: KIR-STAT)

Tanév	Alsó tagozat	Felső tagozat
2020-21	-	1
2019-20	2	6
2018-19	2	6
2017-18	-	4
2016-17	-	7

Ezen kívül az érintett tanévek során nyolc olyan első osztályos kisdiákunk volt, akinek eredményes tanév ellenére is kérte a szülő az évismétlést.

Kollégáimmal egyetemben úgy gondolom, felkészült, tapasztalt szakemberek vagyunk, ennek ellenére évről-évre van évismétlő, sikertelenül teljesítő tanulónk. Ennek bizonyára sok oka van, minden tanuló egyedi esetét is vizsgálni kell, de néhány esetben fontos tényező lehet az egyébként is magas osztálylétszámok (32 fő) mellett a tanulási problémával küzdő tanulók szintén magas száma (15 fő).

10. táblázat. Az elmúlt négy tanév lemorzsolódási adatai. (Forrás: <https://www.oktatas.hu>)

	2016-17	2017-18	2018-19	2019-20
Lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók száma összesen	27	35	36	32
A félév értékelésénél, minősítésénél a tanuló egy tizedesjegyig számított tanulmányi átlageredménye (a magatartás és szorgalom értékelését, minősítését nem beleszámítva) nem éri el a közepes (3) szintet	27	35	36	32
A félév értékelésénél, minősítésénél egy vagy több tantárgyból elégtelen (1) osztályzatot kapott tanulók száma	11	25	18	9
Az adott tanítási évben évismétlésre kötelezett tanulók száma	3	7	7	1
A félévben a tanuló 50 órát elérő igazolatlan hiánnyal rendelkező tanulók száma	-	-	2	-
A félévben 100 órát elérő igazolt hiánnyal rendelkező tanulók száma	6	15	13	-
Kiemelt figyelmet igénylő tanulók száma (SNI, BTM)	19	29	13	4

11. táblázat. Az elmúlt négy tanév kompetenciaméréseinek eredménye. (Forrás: <https://www.oktatas.hu>)

Kompetenciamérés eredményei								
Év	Létszámadatok			Átlageredmények				
	Évfolyam	Összesen	Jelentésben szereplők	Mérési terület	Évfolyam	Intézmény eredménye	Országos eredmény	Szignifikáns eltérés ☺ ha jobb, ☹ ha nincs szign. eltérés, ☹ ha rosszabb
2019	6.	87	81	Mate-	6.	1514	1495	☹
	8.	78	75	matika	8.	1579	1622	☹
				Szöveg-	6.	1540	1499	☹
	2018	6.	80	76	Mate-	6.	1432	1499
matika					8.	1597	1614	☹
8.		73	62	Szöveg-	6.	1456	1492	☹
				értés	8.	1603	1602	☹
2017	6.	86	79	Mate-	6.	1555	1497	☺
	8.	82	72	matika	8.	1596	1612	☹
				Szöveg-	6.	1524	1503	☹
	8.	76	67	matika	8.	1637	1571	☺
értés				6.	1498	1486	☹	
2016	6.	80	68	Mate-	6.	1498	1486	☹
	8.	76	67	matika	8.	1569	1597	☹
				Szöveg-	6.	1496	1494	☹
	8.	76	67	értés	8.	1607	1568	☹

Iskolánk diákjai az eddigi kompetenciaméréseken átlagos, elvárható teljesítményt nyújtottak. Az utóbbi évek mérései között nem tapasztalható változás a korábbi mérésekhez képest. Az elért képességpontok a megfelelnek az országos átlagnak, a városok eredményeinél gyakran magasabbak. A tanulók teljesítménye mind a szövegértés, mind a matematika területén szignifikánsan nem tér el az országos, és a városi átlagtól. Sajnos ez a 2018-as mérésnél a 6. évfolyam, illetve a 2019-es mérésnél a 8. évfolyam (Matematika) esetében nincs így, eredményeik szignifikánsan gyengébbek az országos és a városi átlagtól.

A telephely eredményei matematikából megegyeznek a CSH-index alapján várható értékekkel, míg a szövegértés területén szignifikánsan gyengébb a teljesítményük.

Eredményeinkre pozitív hatást gyakorló tényezők:

- A családok gazdasági, szociális és kulturális háttere az átlagos;
- Kevés a hátrányos, halmozottan hátrányos vagy veszélyeztetett tanulónk;
- A tanulás, a tudás értéke magas helyet foglal el a családok értékskáláján;

Eredményeinkre negatív hatást gyakorló tényezők:

- A 6. évfolyamon „b” és „c” osztályban tanuló diákok nagy létszámú osztályban tanulnak;
- Ezekben az osztályokban nagyobb a hátrányos, halmozottan hátrányos vagy veszélyeztetett tanulók aránya;
- Ennek okán a tanulás, a tudás értéke már nem foglal el magas helyet a családok értékskáláján;
- Ebben a korban még nehéz megtalálni a kamaszkorú gyerekeknek azt a belső motívációt, ami az eredmények szinten tartását eredményezné;

Mіндеzen problémák és nehézségek ellenére eredményesnek tartom a differenciált csoportokban folyó oktató-nevelő munkánkat, azt a színes kínálatot, melyet biztosítunk tanulóink számára, és amellyel tanítványaink élni tudnak, képességeikhez mérten, kiemelkedő teljesítményt érnek el.

12. táblázat. Az adott tanévben kimagasló teljesítményt nyújtó tanulók száma. (Forrás: iskolai statisztika)

Tanév	Alsó tagozat	Felső tagozat
2019-20	136	24
2018-19	110	26
2017-18	133	22
2016-17	122	33

Általában végzős diákjaink 20%-a gimnáziumban, 50%-a szakközépiskolában, 30%-a szakiskolában folytatja tanulmányait.

13. táblázat. A továbbtanulók száma az elmúlt négy tanévben a középiskolák típusa szerint. (Forrás: Tanév végi beszámolók)

Tanév	Gimnázium	Szaggimnázium	Szakközépiskola
2019-20	21	41	19
2018-19	27	34	12
2017-18	23	30	23
2016-17	23	44	12

Szép eredménynek tartom, hogy minden tanévben minden tanulót sikerült beiskoláznunk. E mellett a gimnáziumban továbbtanuló diákokból minden évben jó néhányan nemzetiségi két tannyelvű tagozaton folytatja a megkezdett nemzetiségi nyelvtanulást.

Tehetséggondozás

Iskolánkban komoly hagyományai vannak a szakköri és szabadidős tevékenységeknek. A foglalkozások lehetőséget adnak az egyéni érdeklődés kielégítésére, az adottságok kipróbálására, a képességek fejlesztésére, sikerélményekre, hozzájárulnak a jó iskolai közérzet kialakításához.

A foglalkozások sorában vannak/voltak tantárgyi jellegű önképzőkörök: természetbarát, játékos matek, történelem; művészeti jellegűek: társastánc, művészeti kör, bábozás; manuális készségeket fejlesztők: papírajátékok, kézműves, origami, szalvétatechnika, üvegfestés; olvasóvá nevelők: mesevár, szóvarázs; hagyományápolók: népi játékok, hagyományörző klub; nyelvi készségeket fejlesztők: újságíró, angol és német társalgás, japán szakkör, játékigényt kielégítő: szabaduló szoba, táblás játékok, játszóház s az egészséges életmódra nevelő sportfoglalkozások. A kínálatot bővíti a zeneiskola és a művelődési ház foglalkozásai, s a sportegyesületek lehetőségei, így minden gyerek megtalálhatja az érdeklődésének, igényeinek megfelelő, fejlesztő hatású elfoglaltságot a tanórán kívüli időben.

Versenyek

A tanulmányi verseny az egyik olyan terület, ahol a legnyilvánvalóbban megmutatkozik gyermekeink tehetsége és beérik pedagógiai munkánk gyümölcse. Kollégáim szép eredményeinek sokasága igazolja, hogy az időben felismert és értően gondozott jó adottság előbb vagy utóbb tehetséggé teljesedik. Tanártársaim meggyőződése, hogy a siker titka a gyermekekre irányuló figyelem, a szeretetteljes értő, odaadó gondoskodás. Az egyéni adottságokhoz igazodó fejlesztő munkájuk során segítenek abban, hogy a gyermekek tudásszomjuknak, intellektuális fejlettségüknek, érdeklődésüknek megfelelő információkhoz juthassanak. Megpróbálnak olyan környezetet teremteni számukra, amelyben nyugodtan dolgozhatnak, használhatják azokat az eszközöket, amelyek tehetségük fejlesztéséhez szükségesek. Folyamatosan ösztönözik őket a kitartó munkára, teljesítményüket értékelik, olyan célokat, feladatokat, jelölnék ki számukra, amelyek érdekében érdemes intenzíven, motiváltan dolgozni.

14. táblázat. Az elmúlt öt tanév legjelentősebb megyei és országos versenyei, ahol tanítványain az 1-10. helyezést érték el. (Forrás: Tanév végi beszámolók)

Verseny	A verseny szintje
Kenguru matematikaverseny	országos
Orchidea-Pangea Matematikaverseny	országos
Országos informatika verseny Benjamin kategória	országos
ON-LION országos online angolverseny	országos
TITOK Arany János országos nyelvi verseny	országos
„Hódítsd meg a biteket” - Budapesti informatika verseny	
Zrínyi matematikaverseny	megyei
Alapműveleti Matematikaverseny megyei döntő	megyei
Megyei rajzverseny – Szigetszentmiklós	megyei
Megyei rajzverseny – Kiskunlacháza	megyei
„Sulisárkány”	országos

Természetesen a versenyek jelentős részét képezik a tankerületi, területi, térségi szintű szaktárgyi megmérettetések, illetve művészeti és sportversenyek, melyeken szintén kiemelkedően szerepelnek tanítványaink.

3.6. A pedagógiai tevékenység értékelése

Bázisiskola

Három tanéven át voltunk az OH bázisiskolája (2017 – 2020). Ezen időszak alatt szakmailag megújult, megerősödött a tantestületünk. Az Őszi Pedagógiai Napokon rendszeresen részt vettünk. Innovációs folyamat, pedagógiai módszer, eszköz, vagy ezek együttesének bemutatásával.

A bemutatott tartalmak az eredményes tanulás szolgálatában álltak. A gyakorlati bemutatók mellett azok tudományos hátterét is ismertettük. Mindemellett ismertettük, hogy az intézményfejlesztés rendszerében mire alapozva, milyen céllal, mivel összefüggésben vannak jelen az intézmény gyakorlatában. A tudásmegosztás mellett minden esetben az adaptálás lehetőségét, más intézmény támogatásának folyamatát is számba vettük.

2017. évi Ősz Pedagógiai Napok

Lépéselőny című program - A tanulási, beilleszkedési, magatartási nehézséggel, zavarral küzdő gyerekek sikeres integrációjának megvalósulása – bemutatóóra, előadás, műhelyfoglalkozás és konzultáció:

A harmadik és negyedik évfolyamon egy-egy osztályban az integrált nevelés kereteiben szerveztünk bemutatóórákat. Az egyik a Sakkpalota Programra épülő óra, a másik negyedik osztályos matematikaóra volt. A tanórákat óramegbeszélés, konzultáció és előadással egybekötött műhelyfoglalkozás követte, melyet a tanítók és a fejlesztőpedagógusok vezettek.

2018. évi Őszi Pedagógiai Napok

A testi- és sportnevelési helyi program, eljárás, jógyakorlat megvalósításának, valamint az iskolai oktatás során a jobb időkihasználás megszervezésének bemutatása. A bemutató fő motívuma: a tanórák alatt folyó képességfejlesztés idejére a sport eszközszerkezete bővítésének, sportszakami tartalom (atlétika, szivacskezilabda, kajak-kenu)

Intézményvezetői pályázat - Dunavarsányi Árpád Fejedelem Általános Iskola

erősítésének lehetőségei; a szervezeti forma rugalmasságának, az átjárhatóságnak -átmenet - biztosításával. Továbbá az iskolánkban megvalósuló testi és lelki egészségre nevelés, a Bejárható Magyarország ökoturisztikai program bemutatása.

2019. évi Őszi Pedagógiai Napok

A fenntarthatóság pedagógiája iskolánkban.

A fenntarthatóság pedagógiája témában az alábbi területeket érintettük

- Az Erasmus+KA2 Iskolai- óvodai stratégiai partnerségei projekt bemutatása
- „Love every drop” projekt bemutatása
- Az átadott tartalmak, értékközvetítő tevékenységek megismertetése

A őszi szakmai napok mellett - mint bázisiskola - minden tavasszal térségi versenyt hirdettünk anyanyelv és német nemzetiségi nyelv tantárgyakhoz kapcsolódóan. A versenyek nagy népszerűségnek örvendtek, számos résztvevője volt.

A megtartott programokról a résztvevő kollégák és az OH által delegált munkatárs is minden esetben elismerően nyilatkozott.

Ökoiskola

A címpályázaton már másodszor indultunk eredményesen. A fenntarthatóság pedagógiáját szolgáló kiemelt tevékenységeink nemcsak az intézményben, de a falakon kívül is ismertek és elismertek.

Célunk, hogy elősegítsük a tanulók környezettudatos, takarékos magatartásának, életvitelének kialakulását. Megértessük a fogyasztás és a környezeti erőforrások kapcsolatát, a fenntartható fogyasztás elvét. A tanulók kapcsolódjanak be közvetlen környezetük hagyományainak, természeti értékeinek megismerésébe, megőrzésébe, gyarapításába. Ismerjék meg saját településünk gondjait.

Életmódjukban a természet tisztelete, a felelősség, a környezeti károk megelőzésére való törekvés váljék meghatározóvá. Törekszünk technikák, módszerek elsajátíttatására, melyekkel az egészség megőrzése a cél. A fenntarthatóság pedagógiájában célunk a környezettudatos gondolkodás és életmód kialakítása, elmélyítése, együttműködve a szülői házzal, a város önkormányzatával, társadalmi szervezetekkel.

A „jeles napokról” (Állatok világnapja, Víz világnapja, Föld napja, Méhek napja, Környezetvédelmi Világnap, Madarak és fák napja) programokkal, versenyek és kiállítások szervezésével emlékezünk meg. Évről évre tisztasági és energiatakarékosági versenyt szervezünk az osztályok között. Részt veszünk környezettel, természettel kapcsolatos vetélkedőkön.

Az újrahasznosítható hulladékok közül egész évben szelektíven gyűjtjük a következőket: papír, PET-palack, műanyag kupak, használt olaj. Folyamatos a használt elemek gyűjtése is. Részt veszünk a városi és országos szemétszedési akciókban, iskolánk környékét rendszeres szemétszedéssel tartjuk tisztán.

Az alsó tagozat 2017-18-as tanévben bekapcsolódott a Szitakötő oktatási programba, mely a fenntarthatóság eszméjét kiszélesítve – a természeti és épített környezet mellett hangsúlyos szerepet kap a humánium is - tudta az iskolai közösséget megszólítani.

A Bejárható Magyarország program keretében indiántábort szerveztünk a projektben részt vevő tanulók számára. A tábor célja, hogy a tanév során előkerülő tartalmak – a honismeret, a környezetvédelem, a fenntarthatóság fogalma, az ökológiai szemlélet, az ökoturisztikai értékrend, az erkölcsi nevelés, a másokért való felelősségvállalás, az önismeret, a társas kultúra formálása – intenzív megélésére lehetőséget teremtsen.

A tankert folyamatosan alakult az elmúlt években. Az egész napos nevelésben kapott helyet és időt: Egy lelkes kollégánk szívügye a projekt koordinálása. A pedagógus közösség pedig évről-évre számol a tankert nyújtotta lehetőséggel: az éves tervezésekben is megjelenik a tantermen kívüli tanítás-tanulás folyamata. A tankert kialakításában, a tervezésben és a fizikai munkában a tanulók és tanítóik nem maradnak magukra: segítők, támogatóink az Önkéntes Központ Alapítvány, a dunavarsányi Kertbarátok Klubja valamint a tanítványaink szülei.

3.7. A nevelés – Közösségi programok

A meghatározott célok érdekében tudatosan alakított hagyományok (ünnepélyek, megemlékezések, versenyek), az elvárt magatartási formák, érintkezési módok, pedagógiai eljárások szokássá formálása mellett, jelentős a spontán módon kialakuló hagyomány, amikor valamely sikeres tevékenység eredetisége, ötletessége ismétlésre ösztönöz (pl.: Fióka fogadás, Márton-nap stb.). Ezek rendszere fontos szerepet tölt be a közösség életében. Megőrzi és továbbviszi a kulturális értékeket, tradicionális formáival hozzájárul a közösség légkörét meghatározó sajátos helyi nevelési stílus kialakulásához. Az ismétlődő események örömmel várt tevékenységre serkentő feladatokká válnak, amelyek formálják a közösséget és megmérettetést jelentenek.

15. táblázat. Az elmúlt tanévekben megtartott ünnepélyek megemlékezések. (Forrás munkatervek, Pedagógiai program)

Iskolai ünnepélyek, megemlékezések

Tanévnyitó ünnepély
 Október 6. – megemlékezés az aradi vértanúkról tagozati keretben
 1956-os forradalom és szabadságharc évfordulójára rendezett iskolai megemlékezés
 Iskolai karácsonyi ünnepség
 1848-49-es forradalom és szabadságharc évfordulójára rendezett iskolai megemlékezés
 A Nemzeti Összetartozás Napja alkalmából rendezett iskolai megemlékezés
 Ballagási ünnepség
 Tanévzáró ünnepély

16. táblázat. Az elmúlt tanévekben megtartott Árpád-napok rendezvényei. (Forrás munkatervek, Pedagógiai program)

Iskolanapok rendezvényei

Nyílt napok	Bemutatóórák, nyílt órák
“Szállj be te is!”	Az ötödik évfolyamosok Speciális Olimpia projektje
Árpád-napok	Nyelvek délutánja
	Természettudományos verseny
	Történelemverseny
	Szózaténeklő verseny
	Árpád Vándorkupa Teremlabdarúgó-torna
	Kistérségi nyelvtan- és helyesíró verseny Diákok sportversenye, tanár-diák meccsek
	Tudás fája avatása
Diákönkormányzat napja	Sportolás, közösségi játékok

17. táblázat. Az elmúlt tanévekben megtartott hagyományos rendezvények. (Forrás munkatervek, Pedagógiai program)

Hagyományápolás, rendezvények	
Pákozdi csata évfordulója	Akadályverseny
Népmese napja	Meseillusztráció készítése a kedvenc magyar népmeséhez
Fiókafogadás	1. és 3. osztályosok közös játszótérháza
Emlékverseny	1956 méteres futóverseny
Emlékezés gyertyái	Gyertyagyújtás a pedagógusok sírjánál, koszorúzás Boross tanító úr emléktáblájánál
Lámpákészítő műhely	Szülők és gyerekek közös kézműves foglalkozása
Márton napi felvonulás	Fáklyás felvonulás
A Magyar nyelv napja	A magyar nép szellemi-kulturális örökségének ünnepe
Mikulás nap	Ajándékozás
Magyar Kultúra Napja	Himnuszéneklő verseny, népdaléneklő verseny, emlékműsor az iskolarádióban
Farsangi karnevál	Jelmezverseny, táncos mulatság
Farsangtemetés	Nemzetiségi osztályok hagyományörző farsangbúcsúztató játéka
Emlékverseny	1848 méteres futóverseny
Suli-vár	A leendő elsősök számára szervezett foglalkozások
Költészet napja	Vers- és prózamondó verseny; irodalmi játszótérház
Árpád-bál	Szülők-nevelők jótékonyági bálja
Az olimpia ünnepe	Iskolánk hagyományrendszerének része a négyévenként - minden olimpiai évben - megrendezésre kerülő tornaünnepély
Reggeli az igazgatóval	A közösségért kiemelkedő munkát végző tanulók elismerése
Búcsúztató	Nyolcadikosok elköszönése tanáraiktól

18. táblázat. Az elmúlt tanévekben megtartott környezetvédelmi programok. (Forrás munkatervek, Pedagógiai program)

Környezetvédelmi, egészségnevelési programok	
Autómentes nap	Menjünk iskolába gyalog vagy kerékpárral! - akció
Világtakarítási Nap	Őszi környezetvédő nap, papírgyűjtés
Allatok Világnapja	Vetélkedő és játszótérház a Jóságportán
A teremtésvédelem hete	Részvétel a Soli Deo Gloria Közösség programjain
Habitat Világnapja	Társadalmi munka a Habitat-lakótelepen
„Legyen még zöldebb az iskola”	Az iskola természeti környezetének ápolása, gondozása
Egészség hete	Testébresztő torna. Egészséges életmóddal a fenntarthatóságért
„Ne vásárolj semmit!” nap	Akció a tudatos vásárlói szokások kialakításáért

<p>Okonap</p> <p>Vizes Élőhelyek Világnapja A Víz Világnapja A Föld Órája</p> <p>Föld Napja</p> <p>Méhek Napja Magyarországon A Magyar Sport Napja</p> <p>Madarak és Fák Napja Nemzetközi Klíma Akciónap Környezetvédelmi Világnap</p> <p>Okoturisztikai projekt</p> <p>Nyári táborozás</p>	<p>Projektek megvalósítása osztályok közötti komplex verseny a legfontosabb környezeti és társadalmi kihívásokkal kapcsolatban. Az iskola „legnagyobb tanórája”: ENSZ globális célkitűzései</p> <p>Fotók, filmek fesztiválja Villámcsődület</p> <p>Figyelemfelhívás az energiatakarékosság fontosságára</p> <p>Parkosítás, virágosítás. Az IBIDEN által meghirdetett rajzverseny: „A Föld, ahol élünk” Gyárlátogatás az IBIDEN Hungary Kft-nél: a termelés megismerése, a gyártott környezetvédelmi eszköz megismerése, előadás a fenntartható fejlődésről</p> <p>Mézfesztivál</p> <p>Túrázás: lakóhelyünk természeti értékeinek felkutatása</p> <p>„Mentsük meg a fák életét!” Papírgyűjtés Iskolatakarítás</p> <p>Indiántábor</p> <p>Kézműves és ökotáborok</p>
---	---

19. táblázat. Városi rendezvények, melyeken az elmúlt tanévekben részt vett iskolánk közössége. (Forrás munkatervék, Pedagógiai program)

Városi rendezvények, programok

<p>Szüreti felvonulás</p> <p>Megemlékezés az aradi vértanúkról</p> <p>Nemzeti ünnep, 1956-os forradalom és szabadságharc emléknapja</p> <p>Idősek Világnapja.</p> <p>„Az Értől az Oceánig” Ady-emlékest a Soli Deo Gloria Közösségi Házban</p> <p>Wass Albert-emlékest a Soli Deo Gloria Közösségi Házban</p> <p>Arany 200 - emlékest a költő születésének 200. évfordulója alkalmából a Soli Deo Gloria Közösségi Házban</p> <p>Emlékest az 1956-os forradalom és szabadságharc évfordulójára a Soli Deo Gloria Közösségi Házban</p>	<p>Táncsoportok fellépése</p> <p>Október 6. – 5. osztályosok műsora</p> <p>Október 23. – 8. osztályosok műsora</p> <p>Szeptember 19. – iskolások műsora, segítség a szervezésben</p> <p>Az iskolások zenés -irodalmi - irodalomtörténeti - történelmi műsora (2019)</p> <p>Az iskolások zenés -irodalmi - irodalomtörténeti - történelmi műsora (2018)</p> <p>Az iskolások zenés -irodalmi - irodalomtörténeti - történelmi műsora (2017)</p> <p>Az iskolások zenés -irodalmi - irodalomtörténeti - történelmi műsora (2016)</p>
---	--

Városi karácsony – Adventi gyertyagyújtások	Iskolások műsora
Nemzeti ünnep, 1848-as forradalom és szabadságharc évfordulója	Március 15. – 6. osztályosok műsora
Költészet napja	Iskolások műsora
TeSzedd országos hulladékszedési akció	Iskolások részvétele a városi akcióban
Nemzeti Összetartozás Napja	Június 4. – 7. osztályosok műsora
Városnapok	A nemzetiségi néptáncsoportok fellépése

3.8. Pályázatok

Az elmúlt tanévekben több pályázatot nyújtottunk be egyrészt, hogy iskolánk tanulói számára színesebb emocionális és kognitív tartalommal bíró programokat tudjunk biztosítani, másrészt a nevelési eszközök tárházát, módszereit tudjuk szélesíteni, valamint az infrastrukturális körülményeinket javíthatjuk.

20. táblázat. Az elmúlt tanévekben benyújtott pályázatok (forrás: Tanév végi beszámolók)

Tanév	Pályázat
2020-21	<ul style="list-style-type: none"> Boldogiskola pályázat Decathlon pályázat – sportpálya felújításra
2019-20	<ul style="list-style-type: none"> Boldogiskola pályázat Határtalanul pályázat Játék határokkal pályázat 800.000 Ft támogatás Önkéntes Központ Alapítványhoz nyújtottunk be pályázatot, melynek során a tornacsarnok egy falát újították fel az ÖKA munkatársai.
2018-19	<ul style="list-style-type: none"> Határtalanul pályázat Önkéntes Központ Alapítványhoz nyújtottunk be pályázatot, melynek során a főépület lépcsőházát és egy folyosót újítottak fel az ÖKA munkatársai. Erasmus+KA2 Iskolai, óvodai stratégiai partnerségek projekt: 30.100 euró támogatás Ökoiskola címpályázat
2017-18	<ul style="list-style-type: none"> Határtalanul pályázat
2106-17	<ul style="list-style-type: none"> Bázisiskola pályázat Határtalanul pályázat Önkéntes Központ Alapítványhoz nyújtottunk be pályázatot, melyen 1,5 millió forint támogatást nyertünk. Erasmus+KA2 Iskolai, óvodai stratégiai partnerségek projekt 15000 euró támogatás

3.9. Az intézmény kapcsolatai

A fenntartó

A fenntartóval való kapcsolatunk folyamatos, elsősorban az iskola szakmai, pedagógiai-tanügyigazgatási tevékenységi körének meghatározására és biztosítására, a pénzügyi-gazdálkodási tevékenység biztosítására-szabályozására valamint az ellenőrzésre terjed ki. Igyekeztünk feladatainkat az elvárt szinten megoldani, dokumentumainkat időre és megfelelő színvonalon elkészíteni. A munka során felmerülő problémáink megoldásához, új ötleteink megvalósításához minden esetben támogatást, segítséget kaptunk a tankerületi központ vezetőjétől és munkatársaitól.

A város önkormányzata, intézményei, szervezetei

Az elmúlt öt évben éppúgy, mint az ezt megelőző években iskolánk kapcsolata Dunavarsány Város Önkormányzatával korrekt, harmonikus, problémamentes volt. Az önkormányzat továbbra is felelősséget érez az iskola egész közösségért, ez a mindennapi együttműködésben tetten érhető.

A város intézményeivel napi kapcsolatban vagyunk. Több mint tíz éve jött létre az intézményi kerekasztal, mely keretében rendszeresen informális megbeszéléseket tartottunk az intézményvezető kollégákkal. Ezzel segítve a város kulturális, oktatási és szociális tevékenységének összehangolását. Nem csak a vezetők, hanem a dolgozók között is szoros szakmai együttműködés alakult ki az évek folyamán, melyek rendezvények, versenyek, látogatások formájában valósultak meg. Mostanában a vezetői megbeszélések, egyeztetések a programokhoz, feladatokhoz igazodnak, ezek a megbeszélések nem tervezett módon jönnek létre. Színes és szerteágazó szakmai kapcsolatrendszerünk van a város művészeti-, civil- és sportszervezeteivel.

Oktatási intézmények

A Móri Radnóti Miklós Általános Iskolával a 2016-17-es tanévben alakult ki szakmai kapcsolat. A véletlennek köszönhető, hogy tudomást szereztünk a móri iskola tehetséggondozó munkájáról.

Ezt követően 2017 februárjában két móri kolléga látogatott el hozzánk, akik részletesen beszéltek az intézményükben folyó tehetséggondozó munkáról, ennek folyamatáról, a kezdeti lépésekről, a folyamatos megújulásról, a továbblépés lehetőségeiről, a folyamatban betöltött szerepükről. Majd bemutatták saját tehetséggondozó munkájukat, mely a matematikai fejlesztést, illetve egy komplex területet, a „szabaduló szoba” műhelyt érintett. Ez utóbbi egy lelkes kollégánk érdeklődését azonnal felkeltette, így a 2017-2018-as tanévben el is indította a saját „Szabaduló szoba” szakkörét. A szakkör munkájában elsősorban a kreatív tanulók és az újra nyitott kollégák vettek részt. Ennek eredményeként, 10 hónap munkájának gyümölcseként, megszületett Dunavarsány első „szabaduló szobája”, melyet a kollégák és a gyerekek a tanév végén vehettek birtokba.

2017. április 12-én nyolc dunavarsányi pedagógus, a móri igazgató asszony meghívásának eleget téve, az iskola tehetségnapjának folyamatába nyerhetett bepillantást. Ezt követően 2018-ban a dunavarsányi tantestület, eleget téve a móri tantestület meghívásának, Móron tartotta a kihelyezett szakmai napját. Ennek keretében megismerhettük az intézmény sajátosságait, a tehetséggondozás rendszerét, majd szakmai szekciókban mélyedhettünk el a tehetségazonosítás, tehetséggondozás módszertani kérdéseiben.

Alsónémedi Széchenyi István Általános Iskola és intézményünk 2018 őszén partnerségi együttműködést kezdeményezett. Majd decemberben - a két iskola intézményvezetője aláírta az együttműködési megállapodást. Terveink szerint jövőbeni közös tevékenységeink a környezeti nevelés, a fenntarthatóság pedagógiai törekvései, valamint az intézményi ökoiskolai célok elvárásaihoz illeszkednek, segítve azok megvalósulását.

A két oktatási intézménnyel kialakult szakmai kapcsolatunk során megtapasztaltuk, hogy a tudásmegosztás és a hálózatosodás mennyire fontos az iskolák szakmai megújulásának folyamatában.

Nemzetközi kapcsolatok

Intézményünk nemzetközi kapcsolatokat is ápol elsősorban városunk németországi testvértelepülésén, Gemmingenben található Wolf-von-Gemmingen Schule-val

A gyerekeknek kiváló nyelvgyakorlási lehetőséget jelent, ha - családoknál elhelyezve - hosszabb időt tölthetnek külföldön, illetve ha ők látnak vendégül idegen anyanyelvű gyerekeket. Ezt szolgálja a tizenkilenc éve kialakított partnerkapcsolat a gemmingeni iskolával, mely többet jelent egy egyszerű csereprogramnál. A közel két évtized alatt a programban résztvevők között barátságok szövődtek, kicsik és nagyok ezer szállal kötődnek egymáshoz. A két iskola pedagógusainak alap gondolatai közé tartozik a közös értékekről való együtt gondolkodás: a szolidaritás, a kölcsönös megértés témaköre, annak kérdése, hogy a testvériskolai kapcsolat hogyan képes segíteni kölcsönös fejlődésünket. Mindennek igazolásaként a mi gyakorlatunkat követve, vezették be Gemmingenben a 2009-10-es tanévtől az egész napos nevelés programját.

Közvetetten ugyan, de Japánnal is tartalmas kapcsolatot ápolunk. A 2003 óta működő japán szakkör és a dunavarsányi székhelyű IBIDEN Hungary Kft. jóvoltából ennek a távol-keleti országnak szellemisége, kultúrája kézzelfogható közelségbe kerül a dunavarsányi iskolások számára. Az Árpád-napok keretében minden évben üzemlátogatáson veszünk részt, ahol alapos ismereteket szerezhetnek a diákok az üzem működéséről, a munkakultúráról és nem utolsósorban a fenntartható fejlődésről, a környezetvédelemről. A szellemi és erkölcsi támogatáson túl rendszeresen anyagi segítséget is nyújt a cég iskolánknak. Közös programjaink vannak, melyek a természetvédelem, a művészetek, az oktatás, és a hagyományápolás területeit érintik. Az évek során a magyarországi Japán Alapítvány is felfigyelt iskolánkra s elismeréssel nyilatkozott az itt folyó japán nyelvoktatásról és a kultúra ápolásáról. A jövőben – reményeink szerint – az alapítvánnyal is szorosabb kapcsolatot ápolhatunk.

Szalóc ez a gyönyörű felvidéki település és kárpátaljai színmagyar falu Csetfalva szintén a városunk testvértelepülései. Az önkormányzat és sok civil szervezet már hosszú évek óta jó kapcsolatot ápol a településekkel. Intézményünk néhány éve kapcsolódott be ebbe a folyamatba. Szalócnak nincs saját iskolája, a gyerekek legtöbbször a közeli Rozsnyóra jár tanulni. Ez kicsit megnehezíti a kapcsolatok alakítását. Csetfalva magyar iskolájával egészen fiatal kapcsolata van iskolánknak. 2016 őszén kölcsönösen meglátogattuk egymást egy-egy pedagógus küldöttséggel. Talán nem véletlen, hogy a két első Határtalanul! pályázatunk Felvidékre és Kárpátaljára vezette a hetedikes diákjainkat.

A szülők

Folyamatosan arra törekszünk, hogy a szülők minél jobban megismerjék törekvéseinket, az iskolát, annak programját, hogy rendszeres tájékoztatást kapjanak gyermekeik fejlődéséről, segítséget, tanácsokat a neveléshez. A tájékoztatás és tájékozódás az érdemi együttműködés érdekében fontosnak tartjuk a rendszeres kapcsolattartást, a folyamatos párbeszédet a szülőkkel.

A jó kapcsolat érdekében az iskola a szülőket nem csak tájékoztatja az iskola életéről, eseményeiről, de lehetőséget biztosít arra, hogy a szülők észrevételeiket, javaslataikat, kéréseiket, véleményüket az iskolával közölhessék. A jó együttműködés feltétele, hogy a szülő bizalommal fordulhasson az iskolához és szükség esetén lelkiismeretesen, felelősen nyilvánítson véleményt.

A hagyományos szülői értekezleteken kívül szervezett formában az évi három szülői választmányi értekezleten találkozunk a szülőkkel. De lehetősége van a szülőknek ezen kívül is kezdeményezni megbeszéléseket, tanácskozásokat.

Sokat köszönhetünk a szülők közösségének. A többség figyelemmel kíséri gyermekei munkáját, aktívan részt vesz az iskola életében. A legaktívabb réteg a tanteremfestéstől a szabadidős programok szervezéséig, teremdíszítésig mindenből kiveszi a részét.

3.10. Intézményellenőrzés

2019 tavaszán intézményvezetői, majd őszén intézményi tanfelügyelet volt iskolánkban. A szakértők a jogszabályban rögzített eljárásrend alapján, kritériumok mentén értékelték a vezetői munkát, illetve az intézményi pedagógiai folyamatokat.

21. táblázat. A vezetői tanfelügyelet megállapításai 2019. március (Forrás: <https://www.oktatas.hu>)

A tanulás és tanítás stratégiai vezetése és operatív irányítása

Kiemelkedő tevékenységek	A törvényes működés, az oktató-nevelő munka eredményessége. A közvetlen munkatársi, bizalomra épülő, felelősségteljes együttműködés. Az intézmény tudatosan készül a kompetenciamérésekre. Egyénre szabotlan fejlesztik a képességeket. Tanulást támogató környezetet teremt intézményében. A tehetségfejlesztést és a felzárkóztatást az intézmény kiemelt területeként kezeli irányító munkájában.
Fejleszthető tevékenységek	A nemzetiségi tartalmak nagyobb mértékű megjelenése a pedagógiai dokumentumokban.
A változások stratégiai vezetése és operatív irányítása	
Kiemelkedő tevékenységek	Mindenki számára értelmezhető és elfogadható közös értékrendszert dolgoz ki. Figyelembe veszi a környezetében, az intézményében, a társadalomban zajló változásokat, ehhez illeszkedő jövőképet határoz meg intézménye számára. Nyitott a változásokra, rugalmasan kezeli. Pozitív szemlélettel viszonyul a feladatokhoz, kihívásokhoz. Ismeri az intézmény vezetését meghatározó jogszabályokat, és folyamatosan figyelemmel kíséri a azok változását.
Fejleszthető tevékenységek	Nincs
Önmaga stratégiai vezetése és operatív irányítása	
Kiemelkedő tevékenységek	A vezető önértékelése reális, ismeri erősségeit és korlátait. Vezetői munkájával kapcsolatban számít vezetőtársa és kollégái, a szülők és a tanulók, illetve a fenntartó képviselőinek véleményére, ezeket beépíti napi vezetési gyakorlatába. Keresi az új szakmai információkat, és elsjátítja azokat. Folyamatosan fejleszti vezetői felkészültségét, vezetői képességeit. Erős hivatástudattal rendelkezik. Magatartásában és kommunikációjában etikus és követendő példaként szolgál kollégái számára.
Fejleszthető tevékenységek	Nincs
Mások stratégiai vezetése és operatív irányítása	
Kiemelkedő tevékenységek	A pedagógusok értékelésében a fejlesztő szemléletet érvényesíti, az egyének erősségeire fókuszál. Tevékeny elősegítője, mozgatója az intézményi pályázatoknak. A pályázatok az intézményi sajátosságokhoz kapcsolódnak, elősegítik a tanulási környezet javítását, a tanulási folyamatok támogatását. A vezető irányítja az intézmény hosszú és rövid távú terveinek lebontását és összehangolását, biztosítja azok megvalósulását. A külső és belső változásokat állandóan figyelemmel kíséri, azokra konstruktívan reagál, ha szükséges, változtatásokat kezdeményez, és azokat megtervezi, irányítja.
Fejleszthető tevékenységek	Nincs

Az intézmény stratégiai vezetése és operatív irányítása	
Kiemelkedő tevékenységek	Az iskola érdekeit maximálisan képviseli a fenntartónál, a települési önkormányzatnál, , minden partnernél. Személyesen közreműködik az intézmény partneri körének azonosításában, valamint a partnerek igényeinek és elégedettségének megismerésében. Figyelemmel kíséri a jogszabályi változásokat, tisztában van ezek következményével.
Fejleszthető tevékenységek	Nincs.

22. táblázat. Az intézményi tanfelügyelet megállapításai 2019. október (Forrás: <https://www.oktatas.hu>)

Pedagógiai folyamatok

Kiemelkedő tevékenységek	A stratégiai tervek aktuális elemei megjelennek az intézményi dokumentumokban. A tervek az intézményi elvárásoknak, valamint a fejlesztési céloknak megfelelően készülnek. Fontos feladatként kezeli az intézmény a kiemelt figyelmet igénylő tanulók fejlesztését. (Felzárkóztató foglalkozások, tehetség gondozó foglalkozások, versenyeken való részvétel) A nevelőtestület innovatív szemléletű, szakmai tudását folyamatosan fejleszti. Kihasználja a pályázati lehetőségeket.
Fejleszthető tevékenységek	Nincs
Személyiség- és közösségfejlesztés	
Kiemelkedő tevékenységek	Az intézményben a pedagógusok módszertani kultúrája jó alapja a diákok optimális személyiségfejlődésének, a jó közösségek kialakulásának. A kollégák bemutató órák és megbeszélések keretében megosztják egymással a jó gyakorlataikat, segítik, támogatják egymást. Az intézmény fontosnak tartja a közösségi programok szervezését és színvonalas lebonyolítását. A szegregált tanulók csak a tanítás folyamán különülnek el, az iskolai hagyományok ápolása a többi tanulóval együtt történik. Érzékenyítő programokkal is segítik az elfogadást. Befogadó és elfogadó légkör jellemzi az iskolát.
Fejleszthető tevékenységek	A munkaközösségek, az osztályfőnökök és a diákönkormányzat munkájának megjelenítése a munkatervben és a beszámolóokban. A BTMN-s tanulók fejlesztésének biztosítása.
Eredmények	
Kiemelkedő tevékenységek	Az intézmény nevelési és oktatási célrendszeréhez kapcsolódóan kiemelt tantárgy a testnevelés, melynek oktatása eredményes. Az eredmények eléréséhez a munkatársak nagy többsége hozzájárul. Az intézmény kiemelt figyelmet fordít a versenyeredmények megtartására és javítására. Nem csak sport versenyeken vesznek részt az intézmény tanulói, hanem a szaktárgyi versenyeken is eredményesen szerepelnek. Az intézmény kiemelt nevelési céljaihoz kapcsolódó eredmények alakulása az elvártaknak megfelelő.
Fejleszthető tevékenységek	A mérési eredmények elemzése mellett jelenjen meg a beszámolóban tanulmányi a tanulmányi eredmények elemzése és a szükséges szakmai tanulságok levonása valamint visszacsatolása. A tanulókövetés rendjének kialakítása, eredményesebbé tétele. Az eredmények beépítése a pedagógiai munkába.

Belső kapcsolatok, együttműködés, kommunikáció

Kiemelkedő tevékenységek Az iskolavezetés támogatja, ösztönzi az együttműködések. A belső tudásmegosztás kiemelkedő a pedagógusok között. A kollégák rendszeresen hospitálnak, illetve tartanak bemutató órákat egymásnak. A tagintézmények szakmai munkaközösségeinek tevékenységét, közös rendezvényeit intézményi szakmai műhelyek koordinálják. Az intézményben rendszeres, szervezett és hatékony az információáramlás és a kommunikáció, amely több csatornán működik.

Fejleszthető tevékenységek Nincs

Az intézmény külső kapcsolatai

Kiemelkedő tevékenységek Szerteágazó, sikeres kapcsolattartás és -építés külső partnerekkel. Részletes kapcsolatelemzés, precíz tervezés felelősökkel, gazdasági háttérrel, időpontokkal. Sikeres eredmények a versenyeken, pályázatokon

Fejleszthető tevékenységek Panaszkezelési szabályzat. Külső partnerek elégedettségi kérdőívei.

A pedagógiai munka feltételei

Kiemelkedő tevékenységek Fejlett szervezeti kultúra, állandó kapcsolattartás. Személyi és tárgyi feltételek rendszeres megújítása. Innovatív ötletek megvalósítása. Tehetségek felkarolása

Fejleszthető tevékenységek Pedagógusok utánpótlásának feltérképezése. Helyettesítések egyenletes megosztása.

A Kormány és az oktatásért felelős miniszter által kiadott tantervi szabályozó dokumentumban megfogalmazott elvárásoknak és a pedagógiai programban megfogalmazott céloknak való megfelelés

Kiemelkedő tevékenységek Új pedagógiai módszerek alkalmazása. Jól átgondolt fejlesztési célok, hozzárendelt tevékenységek, felelősök, határidők. Gyógypedagógiai tevékenység magas színvonala. Sport tevékenység kiemelt kezelése

Fejleszthető tevékenységek Nincs

A tanfelügyeleti ellenőrzések megállapításai alapján elkészítettem az önfejlesztési tervet és az intézményi fejlesztési tervet, melyek a következő időszakra árnyalják, pontosítják, javítják az intézmény működését.

4. Az intézmény vezetésére vonatkozó program

Amennyiben lehetőséget kapok az iskola vezetésére a következő években is, arra törekszem, hogy tanártársaimmal együttműködve olyan iskolát hozzunk létre, amelyről elmondható, hogy tartósan képes magas színvonalon, hatékonyan működni, minőséget produkálni. Céлом a mindennapi munka kiszámítható szabályrendszerben történő biztosítása, az intézmény egyre eredményesebb munkájának megerősítése, nagyszerű hagyományaink ápolásának megtartása, az elemzések során feltárt problémák kiküszöbölése.

Mind e mellett szükségesnek tartom, hogy az átgondolt változtatásokra felkészüljünk és megvalósításuk annak érdekében, hogy a Pedagógiai programban megfogalmazott céljaink és rendszerünk régi értékei gazdagodjanak.

A nevelési rendszer vázát továbbra is a szellemi, fizikai és erkölcsi fejlődés összehangolt-sága az

ÉRTÉK	CÉL	KÖVETELMÉNY	TEVÉKENYSÉG	ÉRTÉKELÉS
(értékesnek felismert lényeg)	(az értékesnek felismert lényeg el kell érni)	(és vállalás, acélok megjelenítése)	(és öntevékenység, a követelmények teljesítésének útja)	(és önértékelés, folyamatos visszajelzés a követelményeknek való megfelelésről)

egysége biztosítja mind a közösség, mind az egyén szintjén.

Érték	Személyiségfejlesztő, az egyeni képességekhez igazodó oktatás-nevelés az egész napos közösségi nevelésben
Cél	A tanulót érdekeltté tenni a tanulás folyamatában
Követelmény	A hátrányban lévők megsegítése, a lemorzsolódás csökkentése, a tanítás-tanulás folyamat eredményességének növelése
Tevékenység	A nevelés középpontba kerül, az osztályfőnökök nevelő tevékenysége felértékelődik, a tanulás új értelmezést kap, a tanítás stratégiája megújul
Értékelés	Folyamatos sokrétű visszajelzés a tanulói tevékenységről, fejlesztő szemléletű értékelés megerősödése, önértékelés fejlesztése, reális énkép megszilárdítása

Felelősségem abban áll, hogy megteremtsem továbbra is a szakmai igényességet a munkában, amit a törvények és hivatástudatunk – vagy lelünk – szerint a társadalomnak képesek vagyunk adni.

4.1. Tárgyi feltételek alakítása

A digitális eszközök terén erőteljes fejlődés indult el iskolánkban. Jól mutatja a tanári aktivitást, hogy néhány hetes kipróbálás után többen jelentkeztek a Digitális Témahét programra, a Mozaik Kiadó digitális képzésére. Komoly igény az e területen történő fejlesztés a továbbiakban is, hiszen napról-napra több kolléga látja meg a lehetőséget az IKT eszközök alkalmazásában, a kompetenciák fejlesztésében. Sőt pillanatnyilag az életünk, a tanítás nélkülözhetetlen eszközei a digitális eszközök.

Az intézményt tárgyi feltételek tekintetében folyamatosan fejlesztésre szorul: a növekvő tanulólétszám állandó tanteremhiányt generál.

A főépület belső rekonstrukciója évek óta várat magára. Bízom benne, hogy a következő időszakban megvalósul.

Az iskola külső környezetében leginkább a napközis sportudvar szorul felújításra. Ez szintén sürgető feladat, hogy a tanulók egészséges környezetben játszhassanak, sportolhassanak.

4.2. Személyi feltételek

A tantestület

A mesterségbeli tudásunk akkor tölti be társadalmi szerepét, vagyis annyi az értéke, amennyit a lehetőségeinkből megvalósítunk a gyermekekkel való együttműködés során. A szülők számára akkor vagyunk hitelesek, ha tudásunkkal úgy fejlesztjük gyermekeiket, hogy a folyamatban a megértés az elfogadás, a segíteni akarás dominál.

A tantestület építésével és feladat-meghatározásával kapcsolatos terveim:

Fontosnak tartom, hogy továbbra is tervszerűen tudjak felkészülni az átmenetileg vagy véglegesen távozó munkatársak megfelelő szakemberekkel történő helyettesítésére. Ezért a pályakezdő kollégák mentorálása, illetve az iskolánkban új az kollégák

Intézményvezetői pályázat – Dunavarsányi Árpád Fejedelelem Általános Iskola

támogatása elsőrendű feladat. A helyi szokások, a pedagógiai értékrendünk megismertetése, a felmerülő kérdések megválaszolása elsősorban a kibővített iskolavezetés, de átfogóan minden kolléga felelőssége és kötelessége.

Az intézményvezető helyettesek és munkaközösség-vezetők feladata, hogy megszervezzék a rendszeres óralátogatásokat, hospitálásokat, szakmai megbeszéléseket, továbbá a dokumentumok megismerését.

Az iskolavezetés

Terveim szerint ugyanolyan szervezeti keretek között végzem a munkámat a jövőben is, mint az elmúlt években. Ezután is, mint eddig, fontosnak tartom a vezetői hatékonyságot, hiszen ez a szervezet hatékonyságának alapkövetelménye és fejlődésének feltétele. Továbbra is s lehetőségekből kiindulva, a fontossági sorrend élén álló problémákra összpontosítva hozom meg stratégiai döntéseimet. Igyekszem hatékonyan kamatoztatni a rendelkezésre álló adottságokat, lehetőségeket, képességeket. A helyetteseket személyét illetően nem tervezek változtatásokat. Személy szerint nekem is, de az egész közösség számára megnyugtató, hogy két kiváló, elhivatott szakember a vezetőtársam. A tervezhető feladatokat továbbra is a helyettesek között az egyenlő terhelés elvének betartásával próbáljuk megosztani. A kibővített iskolavezetés szervezeti felépítésén nem, azonban a feladatkörén szándékomban áll változtatni: az évfolyamvezetők feladat és hatáskörének erősítését tervezem. Céлом, hogy az évfolyamközösségek szerepét növeljem, ezzel az osztályfőnöki munka hatékonyságát erősítsem.

4.3. Megőrzendő értékek

Iskolánk gyermekközpontúsága

Intézményünkben a gyermekek érzik, hogy az iskolába lépés pillanatától egyénnek, önálló akarattal bíró individuumnak tekintjük őket. Az életük szabályok között zajlik, de e szabályrendszer kiszámítható. Feladatokat kell megoldaniuk a fejlődésük érdekében, melyek erőfeszítést igényelnek, de a feladatok teljesíthetők. A tevékenységrendszer

számos pontján biztosított a gyermekek szabadsága, a választás lehetősége, hogy minden tanuló megtalálja a maga megoldását.

A különféle tevékenységek, foglalkozások vezetése során jobban megismerjük tanulóinkat, több törődést, megértést, támogatást kapnak. Különösen fontos ez a hátrányos helyzetű tanulók megsegítése során. Az elfogadás elvezet a létező különbségek megismeréséhez, s ahhoz a felismeréshez, hogy az esélyegyenlőség megteremtésének útja nem a különbségek megszüntetése, hanem a különbségekhez való alkalmazkodás.

Iskolánk nyitott, demokratikus légköre

Az iskolai közösséget alkotó szereplők hatékony együttműködésén múlik. A demokrácia az iskolai élet egyik alappillére. Egyrészt demokráciára, a demokratikus társadalmi berendezkedés keretei közti felnőtt létre nevelünk, másrészt demokratikusan nevelünk. A nevelés cselekvő részesévé kívánjuk tenni tanítványainkat azáltal, hogy segítjük őket a fejlődésben és demokratikus feltételeket biztosítunk az iskolai tevékenységhez, a nevelődéshez.

A demokrácia jelen van az iskolai rendszer minden szintjén: az iskola kapcsolatrendszereiben és felépítésében, az iskolairányítási elvekben és a nevelési folyamatokban, az iskola éthoszában, a formális és informális tantervben, valamint az osztálytermi gyakorlatban. Érvényes az iskola minden szereplőjére: tanulókra, tanárookra, vezetőkre és szülőkre egyaránt, hiszen épp a közös erőfeszítésekkel végzett munka nyomán jöhetnek létre olyan döntések és eredmények, melyek lehetővé teszik az iskolai boldogulást.

ENGRAM

Iskolánkban huszdik tanéve él az úgynevezett ENGRAM (Egész napos Nevelés Gyakorlatának Rendszere Alkalmazásának Módszerei) program, mely a Pedagógiai Programunk része.

A program a teljes iskolai életet átfogó, minden tanulóra kiterjedő rendszer. A program nem egy akció, rendszerbe foglalja, ütemezi a teljes iskolai életet a célképzéstől, a különböző tevékenységekből álló folyamatokon át az értékelésig. Minden tanulóra kiterjedően biztosítja az elvárt tulajdonságok gyakorlásának lehetőségét, s olyan gyakorisággal, a lehető legváltozatosabb módon, a társas kapcsolatok mindig változó közegében, hogy az meghatározott életritmus kialakulásához, s azon keresztül a személyiségjegyek megszilárdulásához vezet.

A követelmények egyformán alkalmasak a tanulói tevékenységek megszervezésére és értékelésére is. A célok és eredmények megegyezését legfőképp az biztosítja, hogy a célok, követelmények megfogalmazása együtt jár a teljesítés feltételeinek biztosításával. E rendszer segítségével tudjuk egységbe szervezni a tanórai és tanórán kívüli nevelést-oktatást.

A nevelés középpontba helyezése

Azon a belátáson alapul, hogy a tanulás önmagában nem képes a tanuláshoz szükséges motívumok kialakítására, s az önmegvalósításhoz szükséges tanulási motívumok mellett fontosak a gyermeki lét más – a jó közérzet, a biztonságérzet, a szeretetvágy, az elismerés – motívumai is. Ezt kedvezően befolyásolhatja a Boldogiskola program szellemiségének, a pozitív pedagógiai szemléletnek a megerősítése.

A tudás több mint ismeret; a világ birtokba vételéhez szükséges információk, készségek, képességek, mozgások, cselekvések, szociális magatartás, érdeklődés, beállítódás, szokások stb. – a világkép formálására nem elegendőek a tanítási órák biztosította szervezeti keretek. Növeltük/növeljük az irányított tevékenységek körét az értékközvetítő, irányt mutató foglalkozások, s a pedagógiai interakciók – felnőtt és gyermek, illetve gyermek és gyermek közötti interakciók – számát, amelyek pozitív-megerősítő, illetve elutasító-leépítő hatásukkal formálják az egyént.

Az iskola egész napos nevelést biztosít, de nem várja el, hogy csak az iskola falai között zajló tevékenységek választásával lehet az szervezett, irányított és ellenőrzött. Számon tartjuk, ajánljuk, szervezzük a lakókörnyezetben meglévő iskolán kívüli lehetőségeket is, s építünk azokra a sokoldalú személyiségfejlesztés során.

Az egész napos nevelésben is szükséges a megújulás és áttrendeződés: szükséges, hogy a szervezett foglalkozások hangsúlyozottan a mozgás, a művészetek, a stratégiai játékok és társas kapcsolatok köré szerveződjenek. A logikai társasjátékokat „tanítása” fontos kiegészítője kell legyen a Sakkpalota programnak.

Problémaérzékenység, rugalmasság

Tantestületünk legnagyobb kihívása az alkalmazkodás az elképesztő mértékben felgyorsult fejlődéshez, változáshoz. Az, hogy erre mennyire vagyunk képesek, nagyban múlik a nevelésen és az oktatáson. A régi módszerekkel azonban nem lehet sem felkészülni, sem felkészíteni arra, hogy megfeleljünk a megváltozott elvárásoknak. Társadalmunk sikere és az egyének boldogsága-boldogulása nagymértékben múlik azon, hogy a gyerekek intézményes nevelése képes-e igazodni a gyorsan átalakuló feltételekhez. Képes-e az iskola és a bennük dolgozó szakemberek munkájukat a tanulás köré szervezni? Képes-e figyelembe venni, hogy a tanulás sajátosan az egyénre jellemző folyamat? Tudunk-e olyan feltételeket teremteni, melyek között minden egyes gyerek saját ütemében, egyéni módon tanul és fejlődik?

Mi eddig sok erőfeszítéssel egyre eredményesebben oldottuk meg ezeket a feladatokat, válaszoltuk meg ezeket a kérdéseket. Természetesen nem mondhatjuk azt, hogy olyan jó eredményt értünk el, melyet nem lehet felülmúlni. Egyrészt nincsenek ilyen eredményeink, másrészt minden eredményen lehet javítani. Erre törekszem a jövőben is, kiaknázva azt a megnyugtató lehetőséget, hogy egy iskolapszichológus és egy szociális segítő is támogatja munkánkat.

Tagozatok

Az intézmény fentebb leírt egyedi jellegzetességeit, tagozatait, differenciált fejlesztésre lehetőséget adó szervezeti kereteit szándékomban áll tovább fejleszteni, megerősíteni. Továbbra is legszükségesebbnek azt tartom, hogy - a tanórai és tanórán kívüli, a kötelező és szabadon választott foglalkozások szervezésében- a pedagógiai munkánk fókuszában a stratégiai játékok tanítása, a művészeti nevelés megerősítése és a sport fej-

lesztési lehetőségeinek megteremtése álljon. Mindezt létfontosságúnak tartom iskolánk életében. „A tanításban és fejlesztésben hatékonyak mindazon módszerek, amelyek a régi és új, a logikai-elemző-verbális, és az intuitív-átfogó-vizuálisgondolkodást kívánják. Ide tartoznak a kétkézes mozgások és sportok, valamint az egész agyat kívánó feladatok:

- a hangok, képek és mozdulatok együtt a szavakkal, verbalitással;
- művészetek a tudományban, tudomány a művészetben;
- táblás-stratégiai játékok.”

A fejlődésben és fejlesztésben mindig jelenvoltak a művészetek, stratégiai játékok és sportok. Ezek most a 21. században az előző századhoz képest nagyobb szerepet kell kapjanak az emberek mindennapjaiban és az iskolai tanításban. A tehetségesek közül azok lesznek a sikeresek, akik tudnak módszeresen, logikusan, elemzően gondolkodni, amellett, hogy képesek a részletektől eltávolodni, és szabadon játszani, újabb és újabb megoldásokat találni.” (Gyarmathy, 2011. 88. o.)

Hagyományok

A hagyományok a tanulók egymást követő nemzedékének állandósult szokásai, magatartási, érintkezési formái, életük visszatérő eseményei. A hagyományokban rögzült tartalmak, normák érvényesülését az egyén magatartásában a közösség követelménye biztosítja ítéletével, közfelfogásával, „íratlan szabályaival”. A hagyományok erősítik a közösséget bizonyos állandóságot, folytonosságot teremtenek mindennapi életében, összekapcsolják a kortársi csoportokat a korábbi nemzedékekkel, kiemelik a közösséget más csoportok sorából, megteremtik a közösség, az iskola egyéni arculatát. Mindez különösen fontos számunkra, azon tanárok számára, akik valaha itt voltunk diákok, s gyermekként éltünk át e falak között olyan felemelő pillanatokot, melyeket most tanítványainknak igyekszünk átadni.

4.4. Új feladatok, kihívások

Tanulási környezet

A jövőben a tanulás környezetének változásával kell számolnunk Napjainkban ezt éljük meg, ezért nélkülözhetetlen az erre való felkészülés:

- A tanulás többféle helyen, többféle helyzetben történik.
- Az IKT egyre fontosabb eleme lesz a tanulási helyzeteknek.
- A tanulás hálózatokban és csoportokban történik.
- Az önálló tanulói tervezés és döntéshozatal felértékelődik.
- Fontossá válik a csoportteljesítmény. (Setényi 2009.)

A kollégák nagy lelkesedéssel vetették bele magukat 2020 tavaszán a tantermen kívüli digitális oktatásba. Még azok a pedagógusok is kihívásnak élték meg azt az időszakot, akik kezdetben nagyon kétségbe voltak esve. Mindenkinek ki kellett mozdulni a komfortzónájából és ezt mindenki sikeresen meg is tette. Persze voltak, akik ezt jobban élvezték, tanulóként, lehetőségként fogták fel és voltak, akik nem kedvelték meg a távoktatást. Az biztos, hogy lehetőségeihez képest mindenki helyt állt és egy gyors módszertani fejlődésen ment keresztül akaratlanul is, már, ami az IKT eszközhasználatot illeti. A tanév végi felmérésből kiderült, hogy a tantestület nagyon sokféle digitális platformot kipróbált, megtanult, alkalmazott, mely biztató a jövőre nézve. (Bordás Katalin Tanév végi beszámolója alapján)

2020 őszén az intézmény az Office 365 rendszerét, azon belül az online bejelentkezésekhez a Microsoft TEAMS felületét, tananyagmegosztáshoz az Office 365 további alkalmazásait választotta az iskolai kommunikáció, a tananyagátadás, a tanítási-tanulási folyamat színteréül. A rendszer biztonságos használata, a felület sokoldalú lehetőségei biztosítják a hatékony együttműködést pedagógusok, diákok és szülők között. A Teams felülete alkalmas arra, hogy a pedagógusok és a tanulók egy strukturált virtuális iskolai térben kapcsolódjanak össze.

A továbbiakban nagyszerű lehetőségnek tartom, hogy az Office 365 rendszerét más esetekben is hasznosítsuk a tanítás-tanulás folyamatában, ne csak a tantermen kívüli oktatás időszakában.

A tanulói eredmények javítása, a lemorzsolódás veszélyének kitett tanulók számának csökkentése

Egyik legfontosabb feladat munkánk során, hogy a tanulók alapkészségeit olyan szintre fejlesszük, hogy azok megkönnyítsék számukra a tananyag elsajátítását. A tanulók motiválása, jobb teljesítményre ösztönzése a legnagyobb kihívás. Ezért a KAP továbbképzés módszertanát meghonosítani, erősíteni szándékozom az intézményben. A feladat és a felelősség közös, hatékony együttműködést kíván a tantestület valamennyi tagjától:

Az alsó tagozaton tanítók munkája során kapjon nagyobb súlyt a szövegértési kompetencia és a matematikai eszköztudás fejlesztése.

Olvasástechnikai, szövegértési, szókincsfejlesztő feladatok alkalmazása minden tanítási órán, minden osztályban.

Minden tantárgyi órán dolgozzanak a tanulók szövegekkel, kihasználva a különböző munkaformák (egyéni, páros, csoport) lehetőségeit.

Fogalmazási készség fejlesztése a szóbeli számonkérések gyakoriságának megnövelésével.

Íráskészség fejlesztése füzet, munkafüzet használatával, illetve a vázlatírás közben. Matematika órákon a kollégák fordítsanak nagyobb figyelmet a szöveges feladatok értelmezésére, a megoldási terv lejegyzésére.

A matematika szakos kollégák gyakrabban iktassanak be a tanítás során a témakörhöz kapcsolódó kompetencia alapú feladatok megoldását az interaktív táblák és az internet használatával.

Minden olyan tantárgy esetén, ahol lehetőség van rá (matematika, környezetismeret, természetismeret, földrajz, fizika, biológia, technika, történelem, informatika kémia) készítsenek, illetve értelmezzenek grafikonokat, kapjon nagyobb figyelmet a mérés és a becslés.

Az éves tervezés során a matematikát és magyart tanító kollégák a 6. és a 8. évfolyamon építsenek be a tanév során legalább két 45 percre tervezett kompetenciaméréshez hasonló feladatlap megoldását és értékelését.

A tanulószobán gyakorlásként oldjanak meg tanulók a korábbi tesztfüzetekben szereplő feladatokat.

Az osztályfőnökök a 6. és 8. évfolyamon szülői értekezleten készítsék elő a következő évi kompetenciamérést.

A 7. évfolyamos osztályfőnökök osztályszinten elemezzék szülői értekezleten az előző év eredményeit.

Az eddigi tanulói eredményeink javítására érdekében fejlesztési célok és feladatok matematikából:

Több tanuló esetében szükséges az egyéni teljesítmény javítása:

- az alapműveletek folyamatos gyakorlása, számonkérése minden évfolyamon
- a megértő olvasási szint elérése (elengedhetetlen a szöveges feladatok önálló megoldásához)
- a mérés, mértékegységek átváltásának, és a váltószámoknak a gyakorlása
- az algebrai kifejezések használatának előtérbe helyezése

Az eddigi tanulói eredményeink javítása érdekében fejlesztési célok és feladatok szövegértés területén:

Minden tanítási órán szükséges megvalósítani az olvasáskészség, a szövegértő olvasás fejlesztését, gyakorolni kell az információk keresését, kapcsolatok, összefüggések felismerését, értelmezését.

Az önálló tanulást segítő módszereket be kell építeni a tanmenetekbe, alkalmazni kell a tanítási órákon:

- a szövegértés fejlesztése egyszerűbb és rövidebb szövegekkel kezdve valamennyi tanórán
- fontos, hogy a szöveg értése, értelmezése ne csak a magyar órákon jelenjen meg, hanem minden tanórán
- a szövegértés fejlesztése – többnyire játékos feladatok formájában történjen

- mindezek mellett fontos a rendszeres mérés és értékelés, ahol fejlődik tanulók önértékelése is
- a sajátos nevelési igényű, a tanulási, magatartási, beilleszkedési problémával küzdő tanulók differenciált fejlesztése (igényeikhez igazított feladatok)
- emellett a nélkülözhetetlen a kompetenciák fejlesztése
- a nem szövegértést fejlesztő órákon a szaktanár által kiválasztott egyéb ismeretterjesztő szöveg értelmezése kerüljön előtérbe

Tanulás mestersége

A 2013-as NAT bevezetése után már csak az ötödik évfolyamon tudtuk a helyi tantervbe illeszteni. A NAT 2020 bevezetésével már nem lehet az óraterv része. Úgy gondolom, hogy a szabadidős sávban lehet létjogosultsága egy ilyen tartalommal bíró fejlesztő célú foglalkozásnak. Hiszen a mai pedagógiai kultúránkban nagyon kevés szó esik a tanulás hatékony eljárásairól, diákjaink magukra maradnak tanulási problémáikkal. A tanulás örömtelenségét részben az okozza, hogy teherként élik át a tanulást, a kudarcok a megismerésiek éppen az értelmét veszik el, s megakasztják a gyerekek szellemi fejlődését. Ha a tanulásból hiányoznak az érdeklődés, a kíváncsiság, a tevékenység örömeinek elemei, ha a célirányos erőfeszítések nem növelik napról napra a teljesítőképességet, ha a diák nem érzi, hogy a tanulási tevékenysége nyomán egyre inkább birtokba veszi a világot, az iskola kényszerintézménnyé válik, amelyben sem a tanuló, sem a tanár nem érzi jól magát. Éppen ezért a tantárgy az alábbi célokat és feladatokat jelöli meg:

Célok és feladatok

A tanuláshoz való viszony áthangolásával az iskolai követelmények elfogadásának elősegítése.

A tanulási szokások formálása, hatékony tanulási módszerek gyakorlása.

A kulcskompetenciák, kiemelten a tanuláshoz szükséges alapképességek fejlesztése.

Személyiségformálás.

A tanulóhoz való viszony alakítása során

- a foglalkozások felszabadult, őszinte légkörének biztosításával az iskolai kudarcok, tanulási problémák önkéntes megvitatása, a negatív élmények feldolgozása.
- a kíváncsiságot, a kompetenciára törekvést, a mintaképkövetést, a kötelezettségvállalást – mint a spontán tanulás természetes energiáit – fenntartva a tanulni akarás belső motívumának erősítése.
- a tanulás, a tudás örömeinek visszaadása

A tanulási szokások formálása terén

- a tanulási szokások megismerése, megvitatása, a tanuláslélektani törvényszerűségeknek ellentmondó gyakorlat megelőzése, illetve korrigálása
- a hatékony tanulási módszerek megismerése, kipróbálásának ajánlása
- a külső irányítás fokozatos háttérbe szorítása, saját meggyőződésen, elhatározáson alapuló hatékony tanulási technikák kialakítása és szokássá érlelése

A tanulóhoz szükséges alapképességek fejlesztése

A tanulási szokások formálása kiemelt feladat, mert a tanulás hatékonysága nem csupán bizonyos tanulásmódszertani fogások ismeretétől, de a megismerési folyamatokhoz szükséges képességek fejlettségétől is függ. A tanulási képességek fejlesztése a foglalkozások kétharmadát kitevő tréningeken, gyakorlóórákon történik. A tevékenység-specifikus gyakorlatok, feladatsorok elsősorban a koncentrációs képesség, a beszéd-készség, a kifejező hangos olvasás, a hatékony néma olvasás, a szövegértés, a gondolkodási, a problémamegoldó képesség, s az emlékezőképesség fejlesztését szolgálják.

Személyiségépítés

A stúdium során akarva-akaratlanul a személyiség egészére hatunk. Nem csupán arról van szó, hogy a foglalkozások során lehetőség nyílik a tanulóval kapcsolatos szükségletek felébresztésére és ápolására, olyan tulajdonságok fejlesztésére, mint a rendszeresség, a kitartás, az alaposság, az akaraterő, a szorgalom, stb., hanem olyan légkör

megteremtéséről, amelyben a személyiség mindenféle erőltetettségtől mentesen, harmonikusan fejlődik s a kompetenciák spontán is kialakulnak.

A személyiségformálás célja, hogy e stúdium is segítse a tanulókat abban, hogy a problémák megoldásához szükséges ismeretekkel és tapasztalatokkal rendelkező, azokat kreatív módon felhasználó, öntevékeny, másokkal hatékonyan együttműködő, kritikai érvekkel rendelkező, reális értékelésre és önértékelésre képes egyének legyenek, akik elsősorban nem mások jóváhagyásáért, hanem saját szocializált céljaikért küzdenek.

A tanári munka, ezen belül is az osztályfőnöki munka, hatékonyságának növelése

A személyiségfejlődést biztosító, hatékony tanári személyiség fontos ismérvei a kongruencia, a gyermekhez való feltétel nélküli, pozitív odafordulás, s az empátikus megértés. A kongruens, szerepet nem játszó, önmagát, érzéseit vállaló, kifejező tanár, nyitott a gyermekek problémáira is, s mindenkor kész a problémák megoldására, segítségnyújtásra.

- • tanítványai eredményének alakulása
- tanulásirányítási munka, differenciálás, tanulási technikák tanítása, gondolkodtatás
- tanítványok ismerete
- ellenőrző értékelő munka minősége
- közösségalkító tevékenység
- konfliktus- és problémakezelés
- megbízhatóság
- szakmai tevékenység a tanórán: szaktárgyi és módszertani felkészültség,
- tanórán kívüli iskolai tevékenység (ügyelet, rendezvények, stb.); közreműködés a szak- vagy programcsoport, a tágabb iskolai feladatok megoldásában
- adminisztrációs munka

- pontosság, az iskolai rend betartására, fejlesztésére irányuló tevékenység
- együttműködése az osztályban tanító kollegákkal
- együttműködés, kapcsolat a gyerekekkel
- szülőkkel való kapcsolattartás
- önképzés, innovációs tevékenység
- önértékelés, mások értékelésének "felhasználása"
- iskolán kívüli szakmai tevékenysége

5. Összegzés

Húsz év óta vagyok vezetője iskolánknak. Ennyi év után úgy merek vállalkozni a folytatásra, hogy biztos vagyok abban, e döntésem az intézménynek hasznára válik. Ez azt jelenti, hogy mindent megőrzzünk, amit az iskola közössége értékesnek, jónak, fennmaradásra érdemesnek tart. Továbbra is fejlesztjük pedagógusközösségünk alkotó szellemiségét, pedagógiai érzékenységét, sokszínűségét, aktivitását, igényességét. Az értelemből fakadó szeretet pedagógiáját gyakorolva megőrizzük az egymás iránti bizalom, türelem, megértés, tisztelet és megbecsülés értékét. A mindennapi társadalmi-gazdasági változások folyamatos próbatétel elé állítják az iskolákat. A változások okainak, hatásainak megismerésére, megértésére törekedve fel kell készülni a folyamatok koordinálására, szabályozására. A gyorsan átalakuló, nehezen kiismerhető környezetben a döntéseknek sokkal nagyobb kockázata van, mint egy lassan változó, jól kiismerhető környezetben. A változó elvárásoknak csak egy rugalmas, megújulni képes szervezet képes megfelelni. Ennek megvalósításához innovatívnak és kreatívnak kell lenni a szervezetnek és vezetőjének. Ugyanakkor türelmesnek is, hiszen az emberek általában nem szeretik a változásokat, fontos számukra a biztonság, a nyugalom és a kiszámíthatóság. Ezért a folyamatos elemző vizsgálatok mellett, megtartjuk a valódi időtálló értékeket és felkészülünk a szükséges változásokra.

Az intézmény jelenét úgy ítélem meg, hogy ma az egész iskolai közösség – szülők, pedagógusok, tanulók – számára a legfontosabb a kontinuitás, a mindennapi gyakorlatban megnyilvánuló, konszenzuson alapuló norma- és tevékenységi rendszer további erősítése. Ezért ezen újabb pályázatom kapcsán egy egész közösség számára kérek bizalmat, felhatalmazást és lehetőséget arra, hogy az elért eredményeket megszilárdíthassuk, a hiátusokat korrigálhassuk, a fejlesztendőket fejleszthessük.

A program további folytatásához és megvalósításához kérem kollégáim és vezetőim bizalmát és támogatását.

Dunavarsány, 2021. március 16.

Vas Zoltánné

Hivatkozások

Gyarmathy Éva: A digitális kor és a sajátos nevelési igényű tehetség
<http://real.mtak.hu/8816/1/GyarmathyFordul%C3%B3pont.pdf> (Letöltés: 2019. október)

Setényi János: 21. századi tanulási környezet;
<https://ofi.oh.gov.hu/tudastar/tanulas-fejlesztese/21-szazadi-tanulasi>
(Letöltés: 2017. október)